

Returadresse:

Nor:

Fre:

058

03375 AS SK
RINDALSHOLT PER-ARNE
FRØYDISVEI 17 A
1185 OSLO 11

**Chess
Informant**

AVAILABLE
IN APRIL

56

Brings
the best from
the competitions
all over the world
with over
50.000 games played

FROM TILBURG...

... TILL THE MATCH JUDIT POLGAR - BORIS SPASSKY

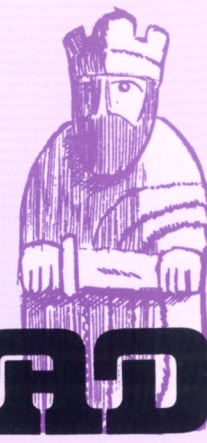

**Chess
Informant**

Nr. 3 1993

NORSK SJAKKBLAD

Tilsammen utgjør de Norges annen stormester: Jonathan Tisdall erobret i Skei Masters sin tredje og avgjørende stormesterinntegning, mens Einar Gausel samme sted nådde en internasjonal Elo på over 2500.

NORSK SJAKKBLAD

Adresse: Heimdalsgt. 27C, 0561 Oslo 5
Tlf./fax: 22 68 54 18

Redaktører:
Jonathan Tisdall & Marianne Hagen

Medarbeidere i denne utgaven:
Sheila Barth Berntsen
Ingrid Dahl
Einar Gausel
Sverre Johnsen

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs. R. Kjekken

Norges Sjakkforbunds adresse:
Frennings vei 3, 0588 Oslo 5
Tlf. (NSF/NSFU): 22 15 12 41
Telefax: 22 71 00 07

Norsk Sjakkblad utkommer med åtte utgaver
årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND

Synspunkter som fremføres i Norsk Sjakkblad er ikke nødvendigvis i samsvar med Norges Sjakkforbunds offisielle syn. Abonnementspris for ikke-medlemmer: Kr. 200,-. Utenfor Norden: Kr. 280,-.

INNHold

Nappjakt på Gausdal	3
De åpne NM for gammel og ung	10
Elementært, min kjære.....	20
Lesersider & debatt	24
Den norske varianten i spansk, del II	28
Bokanmeldelser	34
Norsk Schakblad anno 1920	41
Stillingen i Norges Grand Prix	47
Dessuten Verden Rundt (16), Kombinasjoner (23), NGP-resultater (36), Forbundsnytt (42), Terminliste (44) og T-info (46).	

Stormesternapp og andre distraksjoner

Igjen er Norsk Sjakkblad en smule forsinket, denne gangen med vilje slik at vi rakk å få med litt om den siste Gausdalturneringen.

Jeg må innrømme at jeg var fullstendig overbevist, så tidlig som i 2. runde av Skei Masters, at vi i NSb 3/93 skulle kunne presentere Norges annen stormester - Einar Gausel. Til syvende og sist ble det for hardt, og han endte opp bare et lite halvpoeng fra bak GM-kravet.

Jeg var av mange grunner mindre plaget av nerver denne gangen, delvis fordi jeg har blitt vant med frustrerende resultater, delvis fordi jeg kunne riste av meg presset ved å minne meg selv om at den tredje inntegningen ikke var nok; Elo'en må også over 2500. Gausel forlot Gausdal med enda et nesten-napp, men hans resultat vil heve ratingen til over 2500 på den internasjonale ratinglisten.

Jeg vil for øvrig benytte anledningen til å takke for alle gratulasjoner i forbindelse med min tredje inntegning, og igjen si at jeg ikke er helt ferdig ennå. Den beste nyheten ved Skei Masters er at vi nå er på nippet til å få 10 nye stormestere. JT

Bilder: S 3 og 8: JT. S. 25: Polarkamerat. S. 27: I Stjernens eie. Resten: MH.

Produsert ved hjelp av *Express Publisher 2.03* og *ChessBase 4.0* Opplag: 3600.

Skei Masters

Gøy på fjellet!

Arnold Eikrem skrev i Adresseavisen at den norske kontingenten i Skei Masters 1993 lev-erte et av de beste norske resultater noen sinne, når man - selvfølgelig - ikke tar i betraktning Simen Agdesteins mange suksesshistorier. Hvorom nå allting er, i dette tilfellet gjorde Simen Agdestein seg spesielt bemerket ved sitt *fravær*.

Skei Masters var planlagt å skulle være en turnering i kategori 12, dvs. med en gjennomsnittsrating på 2527 og med GM-krav på 5½/9. Simen hadde sagt ja til å være med, og virket ivrig etter å hevne sitt dårlige resultat i Frankrike tidligere i vinter, og å få trening før intersoneturneringen.

Bare noen få dager før spillestart, meldte Simen avbud etter legens anbefalinger. Han har lenge slitt med en rekke mystiske symptomer, men ingen hadde trodd at det ville hindre ham i å spille sjakk.

Nikolai Engedal lot seg friste til å steppe inn i siste øyeblikk; en modig avgjørelse. Eikrem beklaget seg over at han hadde tapt ca. 25 000

En glad danske med sitt annet GM-napp i lomma. Bjarke Kristensen.

kr. i forventede sponsorinntekter, da Simen var en betingelse for å lokke til seg (i alle fall lokal) TV-dekning, og jobbet hardt for at ikke det hele skulle falle i fisk. Oppstuss ble det også da den latviske stormesteren Rausis for-

SKEI MASTERS 1993

4. - 12. mai

1 IM Bjarke Kristensen DEN	2445	=06 =07 +02 - 08 +05 =09 +04 +03 =10	6
2 IM Jonathan Tisdall NOR	2425	=04 =03 - 01 +06 =07 +10 +08 +05 =09	6
3 GM Ferdinand Hellers SVE	2565	+07 =02 +08 =05 +09 =04 +10 - 01 =06	6
4 IM Einar Gausel NOR	2485	=02 +08 =05 +09 +10 =03 - 01 =06 =07	5½
5 GM Loek Van Wely NED	2560	+10 +09 =04 =03 - 01 +06 +07 - 02 =08	5½
6 GM Igors Rausis LAT	2560	=01 +10 =07 - 02 =08 - 05 +09 =04 =03	4½
7 GM Spyridon Skembris GRC	2565	- 03 =01 =06 +10 =02 - 08 - 05 +09 =04	4
8 IM Aleksander Baburin RUS	2550	=09 - 04 - 03 +01 =08 +07 - 02 - 10 =05	3½
9 IM Rune Djurhuus NOR	2485	=08 - 05 +10 - 04 - 03 =01 - 06 - 07 =02	2½
10 Nikolai Engedal NOR	2240	- 05 - 06 - 09 - 07 - 04 - 02 - 03 =08 =01	1½

Kategori 10. Gjennomsnittsrating: 2488. GM-napp 6/9, IM-napp 4½/9

sinket ankom Gausdal i en tilstand av lettere sjokk, etter å ha blitt frastjålet lommeboken med 10 000 kr., på Oslo sentralstasjon.

Simen forvirret i høy grad gjestespillerne da han viste seg på spillestedet for å overvære de tre første rundene. Etter å ha fulgt "Aggy" et par dager, utbrøt til slutt van Wely: "Jeg har to spørsmål", sa nederlenderen. "Hva feiler det ham? Og hva gjør han her?" Det var i sannhet et mysterium. Forhåpentligvis vil Simens spillelyst etterhvert overmanne hva det nå enn er som hindrer ham i å spille.

Den endelige slutttabellen forteller mye, men sier lite om atmosfæren under turneringens gang. Turneringensvinner Bjarke Kristensen knuste alle toppscorerne og fikk GM-napp. Han var også den første til å innrømme at han hadde vært heldig. Hans ustødige åpninger og provoserende stil førte ham stadig vekk på ville veier. Men faktum er at Bjarkes kombinasjon av stahet og raskt spill gjorde at han slapp unna gang på gang, som regel med hele poenget. Da han hadde svindlet van Wely, ble han bæret med tilnavnet "Mannen som ikke ville dø", og ble fra da ansett som sjakk-ekvivalenten til filmuhytet. Man kan kalle det flaks første og andre gangen, men han hadde alltid full kontroll når han selv fikk fordel. Hans beste parti var, dessverre for den lokale heiangjengen, mot Gausel, som ikke hadde annet enn lovord å si om dansken metodiske vei til seier.

Fra begynnelsen av virket det som om Hellers hadde turneringen i sin hule hånd; han var i gnistrende form og vant flere aggressive, taktiske partier. Den oppadgående stjernen, 20 år gamle Loek van Wely, så ut til å være mannen som kunne stanse ham, ved siden av Gausel, som virket ustoppelig på sin vei mot den avgjørende stormesterinntegningen. Men, med jevne mellomrom foretok Kristensen forandring i manus.

Jeg lyktes i å skaffe meg min endelige GM-inntegning ved å score 4½/5 i rundene 4-8. Det skyldtes for en stor del at jeg hadde innsett at en slik score var usannsynlig, og derfor ikke satset særlig hardt på å prøve. Jeg tok et

parti av gangen og prøvde å slappe av og glede meg over partienes kritiske faser, i stedet for å bli stiv av skrekk. Denne gangen kom mulighetene og poengene av seg selv, og jobben var gjort uten at jeg egentlig merket hva som hadde skjedd.

Gausel spilte godt og fortjente bedre. Han trengte bare to poeng på fire partier for å erobre GM-tittelen, og la sterkt press på Hellers, Rausis og Skembris uten å hale i land noen seier. Og midt oppi det hele lå Bjarke på lur.

Van Wely gjorde et stort inntrykk, full av energi, selvsikkerhet og humør. Mot slutten av turneringen hadde alle tilegnet seg hans fargerike sjakksjargong. Hans optimisme og kamplyst var faktisk direkte smittsom. Han vil utvilsomt nå langt.

Både Rausis og Skembris led av formsvikt, og den sprudlende grekeren var nesten ugjenkjennelig ved brettet. Baburin forklarte at han så sjelden får anledning til å spille om GM-napp at han var grusomt nervøs. Vinstpartiene hans var gode, tapene grusomme.

Rune Djurhuus virket noe sønderknust etter at han ble svindlet av van Wely i 2. runde. På sin kompromissløse måte prøvde han stadig hardere å vinne i hvert parti, selv om det etterhvert ble soleklart at han var milevidt fra formen.

Nikolai Engedal oppnådde forventet score, selv om han måtte vente til 8. runde før poengene kom. Han må ha høstet utmerket erfaring, selv om jeg kan tenke meg mer behagelige måter å innhente den på. Men, ingen avsluttet bedre enn Niko.

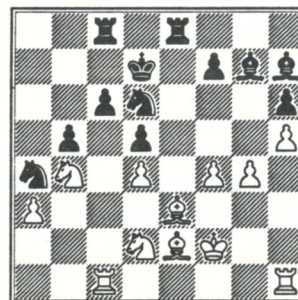
Arnold Eikrem og Gausdal Høifjellshotell la igjen grunnlaget for det som etterhvert viste seg å bli en vellykket turnering, og Norges tredje sterkeste Bergerturnering. En annen kjennning, Otto Ibenfeldt, utførte sine plikter som sjefsturneringsleder med utsøkt presisjon og klasse. Forhåpentligvis vil det bli flere slike arrangementer i tiden som kommer. Jeg takker også Nordstrand Sjakklubb for all støt-

te, og sist, men ikke minst viktig, TK Schølseth, som glemte igjen sin flunkende nye Informator 56 på rommet mitt etter Arnold Cup. JT

Einar Gausel kommenterer:

A. Baburin - E. Gausel
Skei Masters (2), 1993

- 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c6 4.Sf3 Sf6 5.cxd5
Sin vane tro, unngår russeren Botvinnik-varianten (5.Lg5 dxc4).
5...exd5 6.Lg5 h6 7.Lh4 Lf5!
Sjirov's nye ide.
8.Db3 g5! 9.Lg3
9.Dxb7 gxh4 10.Dxa8 Db6 med avgjørende fordel til sort.
9...Db6 10.h4 g4 11.Sd2 Sbd7 12.h5 Dxb3
13.Sxb3?! a5 14.a3 Tg8 15.Lf4 b5 16.f3 a4
Springerfeltet på c4 gir svart de beste utsiktene.
17.Sd2 gxf3 18.exf3?
18.gxf3 var klart bedre. Da holdes håpet om e4-bruddet i live.
18...Sb6 19.g4 Lh7 20.Kf2 Kd8!
Med ideen ...Se8-d6
21.Le2 Se8 22.Sa2 Lg7 23.Le3
Løperen inntar en ynkelig rolle.
23...Sd6 24.Sb4 Tc8 25.b3? Te8 26.Tac1
Kd7 27.bxa4 Sxa4 28.f4

28...c5!

Med avgjørende fordel til svart.
29.dxc5 d4 30.cxd6 dxe3+ 31.Kg3 exd2
32.Lxb5+ Kxd6 33.Txc8 Txc8 34.Lxa4
Tc3+ 35.Kf2 Txa3 36.Ld1 Lc3?

Hjernesgade. 36...Le4 vinner med en gang.
37.Sc2 Ta2 38.f5 f6 39.Th3 La5 40.Ta3?
Takk for det. 40.Td3 gir gode remissjanser.
40...Txa3 41.Sxa3 Lg8 42.Ke3 Ke5 43.Sb1
Ld5 44.Sxd2?

Gjør det enkelt for svart.
44...Lxd2+ 45.Kxd2 Kf4 0-1
pga. 46.Kd3 Lg2 47.Kd4 Lh3 48.Kd5 Lxg4
og vinner. EG

Ferdinand Hellers slapper av mellom slagene.

OSS - Fyllingsdalen 6-0

Oslo 24. april.

Det ble en drabelig hjemmeseier til Oslo Schakselkaps mannskap da sølvlaget fra Vestlandsserien møtte bronsemedaljørerne fra Østlandsserien for å avgjøre hvem som skulle få den siste plassen i NM-finalen.

S. Agdestein - R. Fyllingen	1-0
E. Gausel - O. J. Valaker	1-0
L. Øgaard - B. D. Syversten	1-0
E. Agdestein - L. Deriada	1-0
E. Kristiansen - S. B. Larsen	1-0
E. Hatlebakk - E. Kofoed	1-0

IM-napp til Fyllingsdalen

Av Jonathan Tisdall

Gausdal 25/4-2/5.

1993-utgaven av Arnold Cup, som som alltid ble avspilt på Gausdal Høifjellshotell, var med kun tre offisielle stormestere på startstreken noe svakere enn sine forgjengere. (Grivas og Stefansson har riktig nok allerede tilegnet seg de tre påkrevde GM-inntegninger, og venter bare på å komme over 2500 i Elo). Dermed ble jakten på GM-inntegninger vanskeliggjort, men mulighetene var der stadig. For IM-jegerne var forholdene bedre, siden en god score automatisk betydde god motstand.

Undertegnede åpnet sterkt og øynet etter hvert reelle håp om endelig å skaffe til veie det lenge etterlengtede tredje og siste stormesternappet. I første runde fikk jeg has på Jansa i et langt og hardt parti og da jeg dagen etter slo Tiviakov med sort, så alt lyst ut. Det avgjørende slaget stod i femte runde. Med sort

mot Skembris hadde jeg to ganger stor fordel som jeg skuslet bort, for så å kaste bort hele poenget i tidsnøden. Med seier hadde jeg bare trengt to poeng på de siste fire rundene, men nå måtte det flere seiere til. Og da jeg spilte for hardt på vinst mot Lyrberg, var det over.

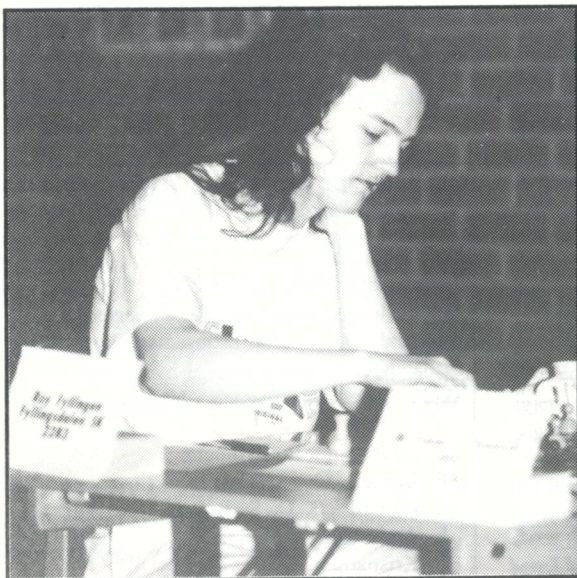
Einar Gausel ble igjen Norges bestemann med et særdeles respektabelt resultat. Etter en rolig start, kom poengene på løpende bånd, og han fikk bl.a. en pen revansje over Chris Ward. Han hadde i teorien muligheter til å oppnå GM-napp, men måtte bite i gresset for Tiviakov, som etter en tragisk innledning virkelig hadde fått sving på sakene.

Dette medførte at inntegningshåpene skulle dreie seg om IM-kandidatene Roy Fyllingen og Frode Elsness. Begge møtte sterk motstand og det ble til slutt Fyllingen som fikk nådde målet sitt. Han gjennomlevde en turnering som ville ha satt skrekken i en overtroisk

Gausdal Arnold Cup

1 GM S. Skembris,	GRC	2565	6½
2 GM S. Tiviakov,	RUS	2575	6½
3 (GM) H. Stefansson,	ISD	2495	6
4 IM Einar Gausel,	NOR	2485	5½
5 (GM) E. Grivas,	GRC	2495	5½
6 IM Patrik Lyrberg,	SVE	2395	5½
7 Roy Fyllingen,	NOR	2295	5½
8 IM J. Tisdall,	NOR	2425	5½
9 IM L. Degerman,	SVE	2460	5½
10 IM L. Riemersma,	NLD	2415	5½
11 IM Chris Ward,	ENG	2430	5½
12 GM V. Jansa,	CZE	2520	5

Andre norske resultater: 4½ poeng: Frode Elsness, Eirik Gullaksen og Kenneth Gvein. 4 poeng: Pål V. Hagesæther, Ingrid Dahl, Øyvind Johansen og Hans O. Lahlum. 3½: Ivar Bern. 2 poeng: Jan B. Wilsbeck.

17-åringen Roy Fyllingen tok sitt første IM-napp.

person. Da han presterte å tape en kliss vunnet stilling mot Stefansson (som ved flere anledninger faktisk var på nippet til å gi opp), viste han solid karakterstyrke ved å vinne et aggressivt parti mot Jansa i neste runde. Fru Fortuna kom til unnsetning da en oppgivelserverdigg stilling mot Riemersma materialiserte seg i et helt poeng, og da Emms' klaff falt ett trekk for tidlig i et forholdsvis likt sluttspill. Dermed var banen klar for Fyllingsdalens store sønn. Han kunne endog tillate seg et tap, for Skembris, og med solide remiser mot Grivas og Ward var inntegningen i boks.

Frode Elsness gjennomførte en imponerende turnering, der lite ble gitt ved dørene. I siste runde måtte han slå meg for å oppfylle IM-kravet, men spilte sitt dårligste parti i turneringen. Før det hadde han imidlertid vist at han har gjort store fremskritt og nok vil ta steget opp i napp-klubben med det første.

Turneringen produserte forøvrig en ny GM; unge Hannes Stefansson, som etter en nervøs remisserie i de tre siste rundene har fått Elo-ratingen sin over 2500-tallet.

Greske Spyridon Skembris spilte beundringsverdigg sjakk og var sikret første plass allerede før siste runde, der han skulle opp mot Tiviakov. Han bestemte seg likevel for å forsøke å slå russeren, men gikk ned med brask og bram i en virvelvind av en taktisk parti. Tiviakov var i storform mot slutten; i de tre siste rundene slo han Degerman, Gausel og Skembris, de to sistnevnte som sort.

Duoen Arnold Eikrem og Otto Ibenfeldt sørget for at turneringen ble avviklet på en vennlig og effektiv måte. Man har lett for å ta kombinasjonen Gausdal og Eikrem for gitt etter så mange år og turneringer, men det er lett å se at turneringslivet i Norge ville bli et sørgelig syn uten dem.

S. Skembris - S. Tiviakov
Gausdal Arnold Cup (9), 1993

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Sf3 Lb4+
5.Ld2 Le7 6.Lg2 c6 7.Dc2 b6

Tiviakovs yndlingsystem. Han har spesialisert seg på å vise hvor dynamisk denne

solide oppstillingen er.

8.0-0 Lb7 9.Td1 0-0 10.Se5 Sfd7 11.Sd3!?

Skembris er tydeligvis ute etter å komplisere stillingen. Som han sa etter partiet; hadde han hatt fredelige hensikter, ville han ha spilt 11.Sxd7 Sxd7 12.e4 forenkling av stillingen.

11...Sa6 12.a3

Hemmer springeren på a6 og forbereder b4.

12...Tc8 13.Le3 Lf6 14.Sd2 De7 15.Tac1

Den siste foranstaltningen før b4 kan spilles.

Nå må sort handle.

15...c5 16.dxc5 bxc5 17.Sb3 Sb6!
18.Sa5?!

18.cxd5 c4 19.d6 Dd7 (19...Dxd6 20.Lxb7 er godt for hvit) 20.Lxb7 cxb3 21.Lxc8 bxc2 22.Lxd7 cxd1D+ 23.Txd1 Sxd7 24.Lxa7 fører til et interessant sluttspill der hvits bønder i alle fall er verdt offiseren, særlig ettersom sort har problemer med å få springeren på a6 i spill. Men Skembris hadde ikke forutsett de taktiske komplikasjonene i partifortsettelsen...

18...La8 19.cxd5 exd5 20.Lxc5 Sxc5
21.Sxc5 Sc4!

22.Sd3

22.b4 Sxa5 23.bxa5 Tc7 og hvit står hjelpeløs overfor planen om tårndobling mot Sc5, f.eks. 24.Lxd5 Tf8 25.Lxa8 Txc5 vinner for sort. 22.Sa4!? var muligens en bedre praktisk sjanse, men Sxb2! (22...Lg5 Tiviakovs opprinnelige plan 22...Lg5? 23.f4 Se3 24.Dxc8 Sxd1 faller på Dc5! med vinst til hvit.) 23.Dxc8 Sxd1 24.Dc2 da sort ikke har fluktfeltet c3 for springeren. Men her har 24...Sxf2! 25.Kxf2 Ld4+ 26.Ke1 De3 27.Lf1 (Ellers vinner ...Dg1+ og Le3+ tårn.) 27...Df2+ 28.Kd2 Le3+ 29.Kd3 d4!

og sort står til vinst. Tårnet kan ikke rømme pga. ...Df5+, hvorpå sort kan ta tårnet, kongefløybøndene og fortsette angrepet mot hvits ukoordinerte styrker.

22...Sxb2! 23.Dxc8 Sxd1

En meget ubehagelig stilling å ha i tidsnød. Bøndene på e2 og a3 er svake, og sorts brikker er svært aktive.

24.Sc6 Dxe2!

24...Dxa3 er godt, men dette er bedre.

25.Df5 Sc3 26.Sce5 Dd2! 27.Te1?

Siste halmstrå var 27.Tf1, da sort kan fremtvinge et fordelaktig sluttspill med Dg5 om han ikke har noe bedre.

27...Lxe5!

Hvits brikker er overbelastet.

7...Lxc5 for å få opp en pinnsvinoppstilling med 0-0, a6, Le7, d6, Sbd7, er tryggere.

8.0-0 Le7 9.Sc3 0-0 10.Td1 Db6 11.Lf4 Sa6

Kanskje sort burde ha skutt inn...Lc6 for å jage dronningen. Etter 11...Dxb2? 12.Tab1 Dxc3 13.Txb7 Sc6? 14.Ld2 blir dronningen fanget.

12.Td2 Tfd8 13.Se5!

Løperavbytte gir sort bekymringer på feltene a6, d7 og senere kanskje også c6.

13...Lxg2 14.Kxg2 Tac8 15.Tad1 d6

16.Sf3 h6 17.Db5!

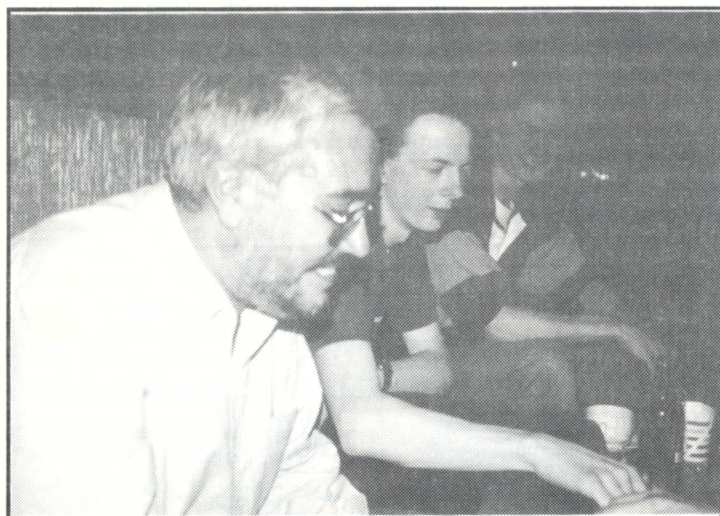
Rett og slett for å fjerne garderingen av d6.

17...Tc6?

Nå får sort svar på tiltale. Han burde sann-

Arnold Cup-vinner
Spyridon Skembris
(i forgrunnen)
hygger seg med
analyser.

Bildet er fra
Skei Masters-
turneringen,
og vi ser også
(fra venstre)
Nikolai Engedal og
Loek van Wely.

28.Txe5 Se2+ 29.Txe2

29.Kf1 Sd4 og springeren faller.

29...Dxe2 30.h4

30.Lxd5? g6 31.Dd7 Dd1+! (31...Dxd3?? 32.Lxf7+ og Dxd3) 32.Kg2 Dxd3 og løperen er dobbeltbundet.

30...g6

og hvit ga opp siden han har et håpløst sluttspill i vente etter 31.Df3. 0-1

S. Skembris - H. Stefansson

Gausdal Arnold Cup (3), 1993

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.g3 La6 5.Da4 Lb7 6.Lg2 c5 7.dxc5 bxc5

synligvis ha prøvd 17...Se8 18.e4 som riktig nok gir hvit en komfortabel fordel. (18.Dxb6 axb6 19.Sb5 e5 og sort kan kjempe.)

18.Sa4 Dc7 19.Se5! Sb4

19...dxe5 20.Txd8+ Lxd8 21.Lxe5! Dc8 22.Txd8+ Dxd8 23.Dxc6 gir lett vinst til hvit.

20.Sxc6 Sxc6 21.Sxc5! g5 22.Lxd6! Lxd6 23.Sa6

Sort kan ikke forsvare både c6 og d6. En blendende og uanstrengt vinst av den greske stormesteren. 1-0

Einar Gausel kommenterer:

C. Ward - E. Gausel

Gausdal Arnold Cup (4), 1993

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c6 4.e3 Sf6 5.Sf3 Sbd7 6.Dc2 Ld6 7.b3 0-0 8.Le2 Te8 9.0-0 De7 10.Td1 dxc4 11.bxc4 e5 12.Tb1 e4 12...exd4 er det objektivt beste.

13.Sd2 Sf8 14.a4 h5 15.c5 Lb8

15...Lc7 er vanlig. Ideen med teksttrekket fremgår av partiet.

16.La3?

16.Sc4 etterfulgt av La3 ville ha ført oss inn i en vanlig teoristilling.

16...Dc7 17.g3 De7

Svart har gitt to tempi for å fremprovosere g3.

18.Sc4 S8h7 19.Sd6 Lxd6 20.cxd6 Dd7!

Med relativt enkle midler har svart spilt opp en farlig angrepsstilling.

21.Lf1 Sg5 22.Lg2 Df5 23.Se2 Sf3+

23...Sh3+ var muligens bedre.

24.Kh1 Sg4 25.Sf4 g5

26.Sh3 h4 27.gxh4 Sgxh2 28.Dc5 Dg4 29.d7 Lxd7 30.Txb7 Le6 31.Dd6 Sxh4 32.Dg3 Dxd1+ 33.Kxh2 Dh5 34.Dxg5+ Dxg5 35.Sxg5 Sxg2 36.Kxg2 Selv om svart har blank kvalitet over, er stillingen veldig vanskelig å vinne pga. de splittede bøndene. 36...Kg7 37.Ld6 Kg6 38.Lf4 Ld5 39.Sh3 Le6 40.Sg1? Lg4 41.Kg3 Tg8! Avgjørende. 42.Tc7 Kf5 43.Kh2 Lf3 44.Txf7+ Ke6 45.Sxf3 exf3 45...Kxf7 vant også lett, men siden jeg har spilt mot kongen gjennom hele partiet... 46.Th7 Kf5 47.Tf7+ Ke4 48.Lg3 Th8+ 49.Kg1 Taf8 50.Tg7 Kd3 51.Tg6 Th5 52.Le5 Tf7 53.Txc6 Tf7 0-1

Prislistene for 1993 er her!

Nå kan du få de nye 50 "Power"-bøkene til Fritz 2!

Dessuten er turneringsdisketten Skandinavia '92 lagt ut til salg.

Ta kontakt med

CHESSBASE NORGE
v/ Jonathan Tisdall
Heimdalsgt. 27C
0561 OSLO 5
Tlf./fax: 22 68 54 18

Påskesjakk med utenlandsk dominans

Av Sheila Barth Berntsen

Etter at Det åpne junior-NM to år på rad har funnet sted i Oslo, var det denne gangen Gjøvik som stod for arrangementet. Turneringen var en del av Gjøvik sjakkfestival, hvor også Gjøvik Grand Prix og Gjøvik Open inngikk. I tillegg kunne man spille flere lynsjakkturneringer og delta i Det første åpne NM i sjakk.

I de to tidligere åpne junior-NM har Norge invitert spillere fra mange land man gjerne vil ha invitasjoner tilbake fra. Så også i år. Estland stilte med en mannsterk tropp på tre spillere. Disse, i tillegg til en latvier, en finne, en tysker, en engelskmann og to svensker utgjorde den utenlandske troppen. Gjestene representerte toppen av rankinglista, og ikke særlig overraskende fant man de fleste igjen på toppen også etter at de syv rundene var spilt. Men utlendingene skulle få hard konkurranse. hele den søte juniorkremen stod klar til å kaste

seg over ratingen deres. Bare Roy Fyllingen, Stein Arild Aarland og Pål Røyset var savnet.

Lars Løver fra Fredrikstad fikk en pangstart med fullt hus etter tre runder. I fjerde runde hadde han remissjakk inne mot estlenderen Vladimir Zavoronkov, men spilte hardt på gevinst. Etter at Løver ikke straffet en stor feil fra motstanderen sin, gikk han på et bittert tap. Etter den smellen så ingen noe mer til den unge, lovende herremannen.

Erik Parr fra Nittedal satset på en annen taktikk. Han lå hele tiden rett under tetsjiktet, og endte til slutt opp på 4½ poeng og en tiendeplass. Han slo dem som måtte slå, men tok ikke nok poeng fra dem han måtte slå. En respektabel innsats leverte også Trond Gabrielsen fra Bergens, som med samme poengsum kom på plassen før herr Parr.

Nå begynner vi å nærme oss de virkelige god-

ingene. OSS-spilleren Nikolai Engedal kjempet hele tida i toppen. Med tap for Frode Elsness fra Sarpsborg og to remiser med estlenderen Alar Kangur og svensken Magnus Carlsson, kom han på en fortjent sjetteplass med fem poeng.

Og så en liten fanfare for den aller, aller beste nordmannen. Frode Elsness fra Sarpsborg tapte ingen partier, møtte flere toppspillere, og spilte blant annet remis med de to øverste plasserte. Fem poeng ga femteplass. På plasse før denne gode nordmannen er det rene mafiaen. De tre estlenderne Kaido Kulaots, Vladimir Zavoronkov og Alar Kangur besatte 1. til 4. plass med 5½ poeng.

Jovisst var estlenderne gode, men tyskeren Sebastian Kitte etterlot ingen tvil om hvem som var best. Han slapp bare et halvpoeng. Det var til gjengjeld mot vår egen Frode Elsness. Kitte slo flere av de nest beste på sin vei mot toppen og endte til slutt opp på 6½ poeng, ett poeng foran nestemann.

Det kom altså ingen nordmenn helt i toppen, men både Frode Elsness og Nikolai Engedal gjorde en god turnering. Flere andre nevnte og glemte kan også si seg fornøyd med poenghøsten. Dette var en fin sjanse for de litt yngre og ukjente til å vise hva de er gode for. En del viste seg fram, og det er offisiell politikk fra forbundets side at man skal legge vekt på denne turneringen. De som gikk rett på trynet får håpe at forbundet ikke legger så mye vekt på det... En trøst kan være at det er i motbakke det går oppover.

Jeg kan ikke snakke for alle, men tror de fleste er enige med meg i at arrangementet var bra. Hans Olav Lahlum stresset så godt han kunne, godt hjulpet av Øystein Brekke. Spillelokalet var lyst og luftig. Man unngikk til og med den velkjente sjakkspillerlukten som så ofte gir seg til kjenne rundt tidsnøden. Bulletinene må også berømmes. Nils Grotnes og Tor Kr. Schølseth koste seg med å kommentere alle kvalitetspartiene til langt på natt.

Rett etter at Det åpne junior-NM var avsluttet, startet Det første åpne NM i sjakk. Oppslutningen var ikke enorm. Men når man tar i

betraktning at denne grenen innen sjakk sliter med et mindreverdigheitsstempel, er femten deltagende lag ikke så dårlig.

Nå er ikke teorien innen sjakk videre utviklet. Men selv om de få ekspertene vi har nok gremmet seg over kvaliteten, var innsatsen høy. Til slutt var det noen virkelige kjendiser innen dette miljøet som vant. Nikolai Engedal og Jan Sontum erobret titelen, i hard kamp med Bjørn-Erik Gløkke og Lars Hjelmås.

Gjøvik Grand Prix ble arrangert noe tidligere i år enn før. Om dette forvirret mange sjakkspillere, som jo er kjent som utpregede vanemennesker, eller om Gausdal-turneringen lokket mer, skal være usagt. I hvert fall var deltakelsen fra Norgestoppen heller laber. men det betyr ikke at kvaliteten på de som stilte opp var dårlig.

Tre spillere endte opp med fire poeng etter fem runder. Estlenderen Alan Kangur vant, og fikk med seg hjem flere månedslønner. Han fikk også et napp i vandrepokalen som var satt opp for første gang i fjor. Da vant Nils Grotnes. Hvorvidt Kangur også tok med seg vandrepokalen hjem til Estland vites ikke, men det virker ikke særlig praktisk. (Regner med at Gjøvik inviterer Kangur de neste årene, så han kan få pokalen til odel og eie!?) Et halvt kvalitetspoeng bak Kangur fulgte Øystein Dannevig, og på tredjeplass kom Sheila Barth Berntsen.

Til slutt vil jeg si at idéen med sjakkfestivalen er god. For dem som liker å spille mye, er det greit å finne flere turneringer på samme sted. (Om det blir en festival for alle deltagerne kommer vel an på resultatet!?) Gjøvik Sjakkklubb gjorde jobben godt, og kan føre disse turneringen inn i loggboka i rekka av vellykkede arrangementer.

Nikolai Engedal - Frode Elsness
Åpne Jr-NM, 1993

1.e4 d6 2.d4 Sf6 3.Sc3 g6 4.f4 Lg7 5.Sf3
c5 6.Lb5+ Ld7 7.e5 Sg4 8.e6 Lxb5
9.exf7+ Kd7 10.Sg5

En annen variant er 10.Sxb5 Da5+ 11.Sc3
cxd4 12.Sxd4 Lxd4 13.Dxd4 eller 13.Dxg4 og

Det åpne NM for Juniorer

5. - 9. april

1 Sebastian Kitte, Tyskland	2171	+31	+42	+02	+09	+03	=05	+14	6½
2 Kaido Kulaots, Estland	2275	+53	+47	-01	+25	+11	+10	=05	5½
3 Vladimir Zavoronkov, Estland	2201	+38	+49	+23	+30	-01	=07	+17	5½
4 Alar Kangur, Estland	2232	+28	+19	=06	+11	=12	=09	+13	5½
5 Frode Elsness, Sarpsborg	2264	+37	+20	=15	=07	+06	=01	=02	5
6 Nikolai Engedal, OSS	2240	+27	+55	=04	+13	-05	=08	+24	5
7 Maris Krakops, Latvia 5½ 8 Magnus Carlsson, Sverige 9 Trond Gabrielsen, Bergen 4½ 10 Erik Parr, Nittedal 4½ 11 T Ludwikov, Sve. 4½ 12 H Nordahl, Bærum 4½ 13 M I Walker, England 4½ 14 S Gabrielsen, Bergen 4½ 15 P Hagesæther, Hauge 4½ 16 E David, Kr.sund 4½ 17 T R Evensen, Tønsberg 4½ 18 T Evensen, 1911 4½ 19 G Børresen, Bodø 4½ 20 B Leer-Salvesen, Kr.sand 4½ 21 M Digernes, Nittedal 4½ 22 T R Hansen, Remis 4½ 23 P Kilpelä, Fin. 4 24 T Søraas, Narvik 4 25 T Romstad, Bærum 4 26 T Haugen, Porsgr. 4 27 L T Bae, OSS 4 28 T Johansen, Strøm. 4 29 K Trygstad, OSS 4 30 L R Løver, Fr.stad 3½ 31 N Hagesæther, Hauge 3½ 32 L E Johannessen, OSS 3½ 33 T Hegghammer, Narvik 3½ 34 J Myhrvold, Hønef. 3½ 35 M Jensen, Porsgrunn 3½ 36 T Kjørsvik, Aure 3½ 37 T Holen, Luster 3½ 38 T Leer-Salvesen, Kr.sand 3½ 39 K Brækkan, Remis 3½ 40 T W Hoem, Aalesund 3½ 41 A G Iversen, Gjøvik 3½ 42 Å Hammestad, Asker 3 43 R Myhrvold, Hønef. 3 44 E Hagesæther, Hauge 3 45 S B Berntsen, Moss 3 46 M Henriksen, Gjøv. 3 47 A Rabben, OSS 3 48 E Tønning, Bergen 3 49 A Forberg, Kragereø 3 50 J Viestad, Hauge 3 51 S H Lian, Hønef. 3 52 K Gvein, OSS 3 53 G Kjørsvik, Aure 3 54 S Klevstrand, OSS 2½ 55 B Mæhlum, Lilleham. 2½ 56 E Lund, Nitte. 2½ 57 S Arnesen, Volda 2 58 J Thorsen, Kragerø 2½ 59 G Gaasland, Okval 2½ 60 L M Krogseth, Lilleham. 2½ 61 I Lahlum, Gjøvik 2 62 R S Fossberg, Eiker 2 63 R Jordet, Nittedal 2 64 E Gulliksen, Remis 2 65 H Walheim, Gjøvik 2 66 A Tømte, Lunner 1, 4 67 K-A Østby, Gjøvik 1½ 68 S Christensen, Lilleham. 1 69 P B Skarstein, Volda 1 70 L Johnsen, Narvik ½									

komplikasjonene er langt på vei avsluttet.
10...h5 11.h3 Sh6 12.Df3 Sc6 13.De4 Da5
14.Ld2

14.De6+ (foreslått i bulletinen etter forslag fra spillerne!) 14...Kd8 (14...Kc7 15.Ld2!) 15.Dxg6

Svart kan forsøke å beholde materiellet.

A) 15...Lxd4 16.Ld2 Og hvit har flere trusler. Han får i hvert fall igjen materiellet han har ofret. Svarts konge står mye mer usikkert til enn hvits.

B) 15...Lf8 Hvit kan roe det ned med 16.Ld2. Svart står svært dårlig på kongefløyen, og kongen i sentrum har det ikke godt med seg selv. Hvit kan for eksempel rokere langt og utnytte d-linja.

C) 15...cxd4 16.Dxg7 (16...dxc3 17.Dxh8+ Kd7 18.Dxc3 Svart har ingen verdens ting for materiellet han ligger under.) 16...Kd7 17.Ld2 dxc3 18.Lxc3 Db6 19.0-0-0 Trass i offiseren under mener jeg at hvit har kompensasjon. Han truer f.eks. Dg6, og jeg har alltid lært at kongen ikke skal stå i sentrum...

14...Sxd4 15.Dxb7+

15.Sd5 Dd8 16.c3 Sdf5 Hvis svart ikke flytter springeren, får hvit offiseren tilbake, og står rimelig bra. 17.De6+ Kc6 Selv om all min sunne fornøft sier meg at hvit burde ha noe her, kan jeg ikke finne noe som vinner forsert. Det er mulig at hvit f.eks. kan rokere, og le røtt av at svarts brikker ikke

står så bra for øyeblikket, men han bruker ikke lang tid på omplasseringer. Hvit kan også forsøke 18.b4 med planen 19.a4, 20.b5, men heller ikke her finner jeg noe etter for eksempel 18..Dd7.

15...Dc7 16.Dxc7+ Kxc7 17.Sxb5+ Sxb5
18.Se6+ Kd7 19.Sxg7 Taf8 20.f5 Sxf5
21.Sxf5 gxf5 22.Kf2 Txf7

Svart har kommet best ut av avviklingene. Det er hans brikker som er aktive. Den svarte kongen som var en smule utsatt i åpning/midtspill, står nå glimrende. Den har kort vei frem til der tingene skjer. Tårnene behersker de linjene det er verdt å beherske, og hindrer hvit i å spille særlig aktivt.

23.Tael Tg8 24.c4

Det ser vondt ut å gi svart deilige d4, men hvit har liksom ikke så mye i denne stillingen. Hvis han spiller 24.b4, burde 24...c4 være sterkt.

24...Sd4 25.b4 Tfg7 26.Thg1 e5 27.Tb1 f4
28.bxc5 dxc5 29.Tb7+ Ke6 30.Txg7 Txg7
31.Tb1 Kf5 32.Tb8 Ke4 33.Te8

Nå kommer svart inn i b-linja, og vinner dermed med en gang. Men stillingen er tapt for hvit, og hvis svart blir ekstra utålmodig kan han spille ...Tg3 og for eksempel ...Ta3.

33...Tb7 34.La5 Tb2+ 35.Kg1 Se2+
36.Kh2 Tb1 0-1

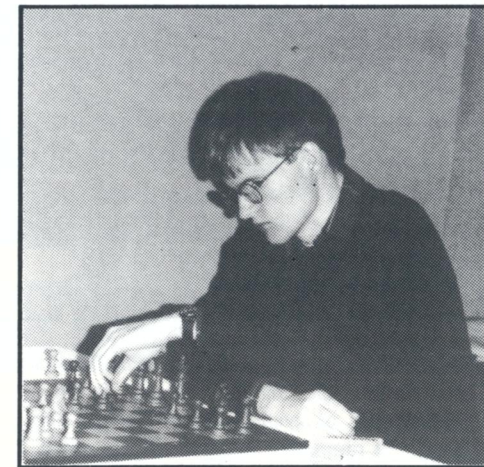
Full pott på Gausdal

Av Arnold Eikrem

Tradisjonen tro ble DET ÅPNE NM utkjempet på Gausdal Høifjellshotel i uken etter påske, for 24de gang siden den spede begynnelse i 1970.

De aller fleste var godt fornøyd: Vertskapet Lise og Andreas Smith-Erichsen med sin stab sørget for - som alltid - fine spilleforhold. Det var stort sett strålende vær med utmerkede forhold også ned og rundt Skeikampen for de (ikke helt) få som hadde ski på bena.

Det sosiale var det ikke noe som helst å klage på, heller ikke turneringens gang, utmerket ledet av Otto Ibenfeldt og Sigmund Salamonsen.

9/9 er ikke at kimse ad!

Det Åpne NM 1993 12. - 18. januar

1 Rune Djurhuus, ASKO	2423	+49 +18 +05 +10 +02 +17 +03 +09 +11	9
2 Einar Gausel, OSS	2526	+36 +04 +09 +06 -01 -03 +10 +17 +05	7
3 Ole Chr. Moen, OSS	2209	+42 +26 =07 =08 +18 +02 -01 +32 +13	7
4 Erik Parr, Nittedal	1801	+40 -02 -18 +53 =20 +38 +28 +21 +14	6½
5 Helge Nordahl, Bærum	2164	+24 +30 -01 +23 +09 =11 =12 +22 -02	6
6 Erik Mamstig, Sverige	2101	+27 +35 +13 -02 -17 =19 +15 =12 +24	6
7 Stein Sollid, OSS	1999	+39 =12 =03 -09 +23 +25 -11 +29 +22	6
8 Bo Hedlund, Sverige	1988	=47 +51 =19 =03 =12 +39 -09 +36 +17	6
9 Per Wikstrøm, Sverige 5½	10 Arild Johansen, Tønsberg 5½	11 Per Sondresen, Ski 5½	12
Morten Lilleøren, Stjernen 5½	13 Andreas Rabben, OSS 5½	14 Hans Olav Lahlum, Gjøvik 5½	15 Ellen Hagesæther, Hauge 5½
16 Jan Synnøvdal, Nordstrand 5½	17 Per Ofstad, OSS 5	18 Anna Bener, Sverige 5	19 Carl Olof Stål, Sverige 5
20 Odd Ristesund OSS 21	L Hansson, Stjernen 5	22 S Hansson, Sverige 5	23 K Nilsen, Randaberg 5
24 R Wicklund-Hansen, OSS 5	25 L Kverndal 5	26 R Bukne, OSS 4½	27 N Hagesæther, Hauge 4½
28 S Haugjord, Drammen 4½	29 G Ferkingstad, Sevlund 4½	30 Ø Pedersen, Sjøkkam. 4½	31 S E Sagstrøm, Sverige 4½
32 O Andersen, Ski 4½	33 O M Wiig, Stjernen 4½	34 A T Albert, Kr.sand 4½	35 L Hjort, Sverige 4½
36 R Finjord, Øksfj 4	37 E Selsås, Hauge 4	38 S Ferkingstad, Sevl 4	39 R Moen, OSS 4
40 D Lilleøren, OSS 4	41 L Hagesæther, Hauge 4	42 B Standal, Tønsberg 4	43 S Gulliksen, Stjernen 4
44 O Lepperød, Stjernen 3½	46 G Bue, Tønsb. 3½	47 B Handschuh, Tyskl. 3½	48 I Andersen, Jarl 3½
49 L Gulliksen, Stjernen 3	50 M Gregusson, Kr.sand 3	51 T Christenson, Nordstr. 3	52 K O Johansen, Nordstr. 3
53 O I Fystro, Sjøkkam 3	54 B H Olsen, Stjernen 3	55 K Ovesen, Sevlund 3	56 J Viestad, Hauge 3
57 B Salvesen, Røros 2½	58 S Hansson, Sverige 2½	59 M Lilleøren, OSS 2½	60 J Svindahl, Sjøkkam. 1.

MAFALDA

Men, det var et tankekors for arrangøren, som ser frem til jubiléet i 1994, 25 år NM på rad, arrangert på Gausdal Høifjellshotel...

Deltagelsen i år var nemlig kvantitativt den dårligste på år, man må helt tilbake til 1972 for å finne et mindre antall enn de 60, som stilte til start 12. - 18. april...

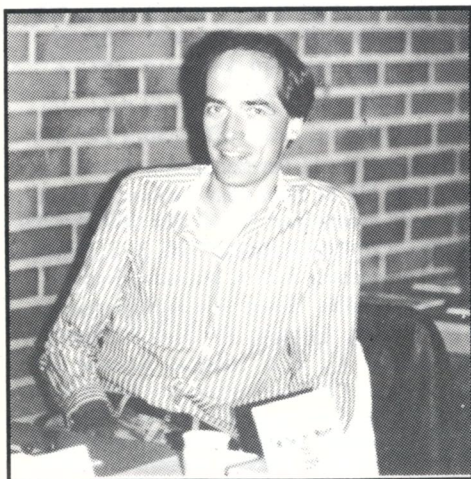
Nu har vel også deltagelsen sviktet jevnt over i sesongens Norges Grand Prix, tidene er langt fra de beste, og på andre siden av Kjølén er det svært så dårlig...

Skal man finne på noe nytt - en ansiktsløftning? Hvordan?

Kvalitativt var det heller ikke opp til de siste års standard.

Det skulle stå mellom Rune Djurhuus (fjorårsvinner på kvalitet) og nr. 2 i '92, Einar Gausel. Et dramatisk oppgjør mellom de to i 5. runde avgjorde Rune til sin fordel, og var dermed ikke til å stoppe. Han tok ni strake 100% score, som Ivar Bern i 1989. Gausel måtte også gi tapt for Ole Christian Moen, og endte opp 2 poeng etter vinneren.

Positivt var det at de pur unge damer (tidligere småpikene) fra Karmøy stadig viser fremgang. I alt var det 8 fra spinnesen med!

Ole Chr. Moen gjorde det meget godt.

på juniorføtter

Det er blitt spilt mye juniorsjakk og skolesjakk i vinter, som er blitt forbigått i stillhet av Norsk Sjakkblad. Her følger resultatene fra de største arrangementene.

Bergen

NM for jenter, 29. - 31. januar

Miniputt	
1 Reidun Bakervik, Fana	6/7
2 Camilla Livendahl, Fredrikstad	5
3 Ingeborg Dybdal Øie, Sandane	5

Lilleputt	
1 Ingerid W. Nordhaug, Åsane	7/7!
2 Mari M. Neteland, Sandane	5
3 Åshild W. Nordhaug, Åsane	5

Kadett	
1 Gro Ferkingstad, Sevland	6½/7
2 Nina Hagesæther, Hauge	6
3 Else Selsås, Hauge	4½

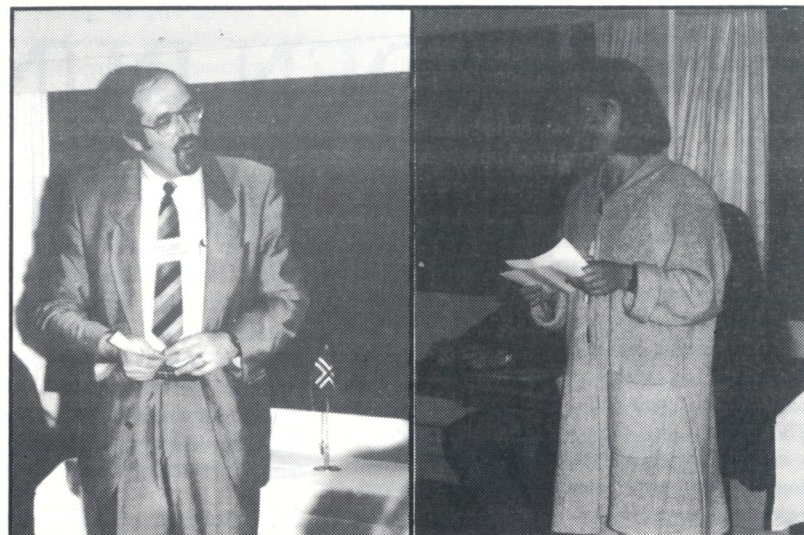
Junior (spilte sammen med kadett)	
1 Tarja Selmer, Kongsberg	3/7
2 Åshild Næss, Fredrikstad	3

Asker

Roy Fyllingen nordisk mester for annen gang!

Nordisk mesterskap for ungdom som gikk av stabelen 11. - 14. februar ble arrangert av Norges Sjakkforbunds Ungdom med økonomisk bistand fra TINE. Det ble et feiende flott arrangement på Vetre Hotell- og Konferanse-

To av talerne ved åpningen av Nordisk mesterskap for ungdom; NSFU-leder Kai Ingolf Johannessen og barne- og familie-minister Grete Berget

senter i Asker. Selveste barne- og familie-minister Gret Berget forestod den offisielle åpningen av turneringen, der 56 spillere fra Danmark, Sverige, Finland, Færøyene, Island og Norge var med. Også stormester Simen Agdestein kastet glans over arrangementet med en simultan mot 23 av deltagerne, der han vant 14 partier, spilte seks remiser, og måtte se seg slått tre ganger.

Vår beste juniorspiller Roy Fyllingen fulgte opp suksessen fra i fjor, da han vant gruppe B, med en selvskreven seier i øverste aldersgruppe A. I gruppe B sørget den lovende kadetten Johannes Kleppe fra Oksval SK for Norges andre medalje.

Resultater:

A	
1 Roy Fyllingen, NOR	5½
2 Arvid Wikner, SVE	5
3 Tapani Sammalvu, FIN	4½

B	
1 Erik Hedman, SVE	5
2 Nicolai Pedersen, DAN	4
3 Johannes Kleppe, NOR	4

C	
1 Arnar Gunnarson, ISD	5
2 Matthias Kjeld, ISD	5
3 Olli Salmensuu FIN	3½

D	
1 Jon V. Gunnarsson, ISD	6
2 Bragi Thorfinnsson, ISD	4
3 Rasmus Skytte, DEN	3½

E	
1 Henrik El-Kher, DEN	5
2 Patrick Siegbahn, SVE	4½
3 Jonas Eriksson, SVE	4½

Eiker

NM for skolelag, 23. - 25. april

Barneskoler	
1 Fjellhamar, Akershus	20½
2 Slemdal, Oslo	19½
3 Rolland, Hordaland	19
4 Brattås I, Telemark	19

Fjellhamars lag: Leif E Johannessen, Bendik Bjerke, Silje Bjerke og Eivind Bjørnseth.

Ungdomsskoler	
1 Bø I, Rogaland	21½
2 Røyken, Buskerud	19½
3 Bø II, Rogaland	18
4 Tåsen, Oslo	18

Tittelforsvarerne fra Karmøy var like suverene i år som ifjor. På laget spilte: Nina Hagesæther, Ellen Hagesæther, Else Selsås og Linn Hagesæther.

VERDEN RUNDT

VM?

Det har kommet få håndfaste nyheter siden FIDE kunngjorde at Garri Kasparov og Nigel Short ikke lenger var å anse som henholdsvis verdensmester og verdensmesterutfordrer, men mye snakk har det vært. Det eneste konkrete som har skjedd, er at de to spillerne har undertegnet kontrakten med hovedsponsoren *The Times*, og dermed kan man slutte å spekulere over om Kasparov i det skjulte fortsatt forhandlet med FIDE. Alle rettmuligheter er dermed avskåret.

Mens FIDE nå skal til med den heller utakk-nemlige oppgaven å arrangere og markedsføre en VM-kamp mellom Anatolij Karpov og Jan Timman (som begge ble utslått av Short), er det hevet over enhver tvil at FIDE hadde noe annet valg enn å sparke ut den rebelske duoen Kasparov og Short. FIDE er nå åpen for bud på Karpov-Timman-matchen, og det ligger mye prestisje i om FIDE klarer å stable på bena et førsteklasse arrangement.

Kampen mellom Kasparov og Short vil garantert bli en finansiell suksess, og den skal utkjempes i Savoy Theatre i London, med 15. september som startdato. Sjefsorganisasor Raymond Keene fortalte NSb at prisfondet er på minst 17 millioner norske kroner, og det kan påplusses med ytterligere 2 millioner dersom bisponsorer kommer til. Fondet deles på tradisjonelt vis, med 5/8 til vinneren og 3/8 til taperen.

Kasparovs popularitet i England vokser stadig og ser ut til å overgå engelskmannens, til tross for at "verdensmesteren" fortsatt fremholder at Short ikke har nubbjesjanse. (Kasparov har faktisk gått så langt som å si at Short ikke engang er den mest interessante nederlagsdømte motstanderen, den "æren" tilfaller Anand.)

Shorts fall i publikums anseelse skriver seg både fra hans avvisende opptreden i

forbindelse med avslaget på budet fra Manchester. Dette budet hadde ikke bare klare politiske overtoner - Manchester by hadde håpet å bruke FIDE-arrangementet som bevis på at den ville være i stand til å huse de olympiske leker - det var også en sympati-erklæring til fra Short fra den landsdelen han kommer fra. Kasparov var på sin side meget omhyggelig med å gi Manchesterbudet den respekten det fortjente, og ba om unnskyldning for at det gikk som det gikk.

Shorts kolleger, de britiske stormesterene, har vært bortimot unisone i sin kritikk av "utfordrerens" brudd med FIDE, og anser det for å være et opportunistisk stunt for å tjene så mye penger som mulig så raskt som mulig. Siden Kasparov allerede er rik nok til å kunne mistenkes for å ha andre motiver for bruddet, er det Short som regnes som "hovedmannen" bak FIDE-flukten. At han vil oppnå finansiell sikkerhet for livet, kan vise seg å bli nødvendig, da det ikke er usannsynlig at FIDE senere vil iverksette boikotter mot de to spillerne. Skjer det, vil Short tvinges til å legge opp og det har lenge vært kjent at han har andre karriereplaner, særlig innenfor politikken.

Skal Kasparov og Short ha en fremtid innen sjakken, vil de heretter måtte stole på at deres brudd med FIDE vil medføre at det blir flere turneringer som blir arrangert av uavhengige sponsorer. Flere av de pengesterkeste turneringene (som Melody Amber, Immpar, Linares) har allerede slike sponsorer. Men skulle FIDE finne på å true med boikotter mot alle spillere som deltar i slike turneringer, kunne saken bli mer komplisert.

VM-syklusen

Mens Kasparov og Short har sørget for å dis-kvalifisere seg, er resten av verden travelt opptatt med neste VM-syklus. Vladimir Kramnik og Joel Lautier er blant dem som kan avansere til intersonen uten å lee på en

finger. FIDE har nemlig bestemt at alle spillere under 20 år med over 2600 i Elo-rating automatisk er kvalifisert. Intersoneturneringen, der alle sonevinnerne og de som enten er kvalifisert i kraft av sin rating eller sitt høye avansement i forrige syklus, går av stabelen i Biel i Sveits i slutten av juli. Nordiske deltagere er Simen Agdestein, Ferdinand Hellers og Johann Hjartarson (og trolig Curt Hansen, som har kvalifisert seg på grunnlag av rating).

Graz

Tyske Eric Lobron spilte som den superstormesteren han er da han suste rett inn til plass i intersoneturneringen med en overbevisende score på 10½/13 i sone 2A. Nærmeste konkurrent ble liggende 1½ poeng bak, og Lobron tapte ikke et eneste parti.

I kvinneturneringen ble det også tysk seier ved Vera Peicheva-Jürgens, som dermed har billett til intersoneturneringen i Djarkarta i sommer.

Sluttresultater: Menn: 1 Lobron (TYS) 10½ 2 Gostisa (SLO) 9, 3 A. Grosar (SLO) 8½, 4-6 Lau, Lutz, Schlosser (alle TYS) 7½, 7 Wach (ØST) 7, 8 Bönsch (TYS) 6½, 9-10 Wirthensohn (SWZ), Lendwai (ØST) 5½, 11-12 Schroll, Hölzl (begge ØST) 5, 13 Züger (SWZ) 4½, 14 Frick (LIE) 1½.

Kvinner: 1 Peicheva-Jürgens 8½/10 2 Jahn 7, 3 B. Trabert 6½, 4 Heinatz 6 (alle TYS), 5 K. Grosar (SLO) 5, 6 Koglin (TYS) 4½, 7-8 J. Borek (ØST), Baumann (SWZ) 4, 9 Kosc (ØST) 3½, 10-11 Bohrer (SWZ), M. Horvath (ØST) 3.

Zagreb

Den bosniske stormesteren Zdenko Kozul vant overraskende sone 2B. Et meget sterkt felt (med gjennomsnittselo på 2510) som inkluderer tidligere dobbeltvinner av Sovjetmesterskapet, Lev Psakhis, havnet langt bak. De to beste spillerne går videre til intersone-turneringen.

Sluttresultater: 1 Kozul (BOS) 10/13, 2 Smirin (ISR) 9, 3 Cvitan (KRO) 8, 4 Alterman (ISR) 7½, 5 Gofshtein (ISR) 7, 6-7 Psakhis

(ISR), Hulak (KRO) 6½, 8-9 Dizdar (KRO), Dizdarevic (BOS) 6, 10-11 N. Nikolic, Kurajica begge (BOS) 5½, 12 Har-Zvi (ISR) 5, 13 Rogic 4½, 14 Kovacevic (begge KRO) 4.

Sao Paulo

Stormester Julio Granda Zuniga vant den søramerikanske soneturneringen i Brasil et helt poeng foran sine nærmeste rivaler. Tredelt annenplass betyr at det blir stikkamp om den andre Biel-billett. Noe av det mest interessante som skjedde, var at turneringen ble en komplett fiasko for det tidligere vidunderbarnet Henrique Mecking, nå 41, i hans come-back i turneringssammenheng. Mecking har levert to respektable resultater i oppvisningsmatcher mot Predrag Nikolic og Yasser Seirawan, men maktet altså ikke å hevde seg i en tøff, åpen turnering.

Sluttresultater: 1 Granda Zuniga 7/9, 2-4 Lima, Milos (begge BRA), Campora (ARG) 6, 5 Sunye-Neto (BRA) 5½, 6-9 Slipak, Rubinetti (begge ARG), Egger, R Vasquez begge (CHI) 5, 10-11 Giardelli (ARG), Van Riemsdijk (BRA) 4½, 12-16 Catropa, C Braga begge (BRA), Panno (ARG), Valiente (PAR), S Silva (CHI) 4, 17-19 Trinade, De Toledo (begge BRA), J Garcia (PER) 3½ 20-22 Mecking (BRA), Soppe (ARG), Izquierdo (URU) 3.

Dublin

Fra den britiske sonen blir det stormestrene Michael Adams og Jonathan Speelman som går videre.

Sluttstillingen: 1 M. Adams, (ENG) 9/11 2 J Speelman (ENG) 8,5 3-6 K. Arkell, M. Sadler, J. Hodgson og J. Levitt (alle ENG) 7,5 7-12 Howell (ENG), Parker (SCO), Crouch (ENG), Wells (ENG), McNab (SCO), Webster (ENG) alle 7, 12-16 A. Miles, AP Smith, Barry, Ludgate, Rossiter 6,5 osv...

Kvinne-VM

Tittelkampen mellom den kinesiske verdensmester Xie Jun og utfordrer Nana Ioseliani (Georgia) skal finne sted i Monaco i november. Dette burde gi psykologisk overtak til

Ioseliani, som kvalifiserte seg til matchspill da hun vant over Zsuzsa Polgar, ved lodd-trekning, nettopp i Monaco.

Helsingfors

Stikkampen om den nordiske plassen i inter-sone-turneringen for kvinner ble ingen god opplevelse sett med norske øyne. 18 år gamle Viktoria Johansson lot seg ikke slå av noen og skal forsvare Nordens ære i Djakarta senere i sommer. Askers Ingrid Dahl tapte begge partiene mot sin vanligvis så trofaste poengleverandør, finske Johanna Paasikangas, og spilte to remiser mot Viktoria Johansson. Det må dog nevnes at Norges håp var den eneste som ikke var tilgodesett med sekundant..

Sluttstillingen:

1. Viktoria Johansson, SVE, 3 2. Johanna Paasikangas, FIN, 2 3. Ingrid Dahl, NOR, 1.

Odense

Nils R. Grotnes, Gjøvik, var oppe og snuste på sitt andre IM-napp, under en turnering i Odense 24/3-2/4. Med seier i stedet for remis i siste runde ville IM-kravet ha blitt oppfylt, men akk... Grotnes fikk i alle fall gleden av å legge den eneste deltagende stormesteren i bakken.

Sluttresultater: 1-2 IM Banas, Slovakia og IM Jurek, Tsjekkia, 6, 3-5 GM Jan Plachetka, Slovakia, FM Nils Grotnes, NOR, og Jens Kjeldsen, DEN 5½ 6 Tobias Christensen, DEN 5 7 Lars Meyer, DEN 4½ 8 Steffen Pedersen, DEN 3½ 9 Søren Sørgaard, DEN 2½ 10 Morten Hansen, DEN 1.

New York

Gigantturneringen New York Open kunne visstnok by på et svakere felt enn vanlig i år; og det med 26 stormestere og 22 internasjonale mestere blant de 143 spillerne!

Sluttstillingen: 1 GM Benjamin, (USA) 7 2 GM Goldin, (RUS) 7 3 GM Ehlvest, (EST) 4 IM I. Gurevich, (USA) 5 GM Albur (USA) 6 GM Adianto, (RIN) og 7 GM Hellers (SVE) alle 7 poeng. 8 GM Kaidanov, (USA) 9 IM Van Wely (NLD) og GM Minasjin (ARM) alle 6,5. (143 spillere).

Island - Frankrike

En Scheveningen-match (der hver av spillerne spiller mot alle deltagerne på motstanderlaget) avholdt i Hafnarfjörður og Köpögar endte med en nervepirrende 51-49-seier til Frankrike. Island tok ledelsen 6-4 i den første runden, men entret siste runde et poeng bak. Matchen kokte ned til partiet Koch - Steingrimsson, der den 18 år gamle islendingen stod best og med seier kunne både utligne matchen, samt sikre seg sin tredje og siste IM-inntegning. Presset ble for hardt, og det ble seier til franskmannen. Toppscorer hos Frankrike ble GM Bachar Kouatly med 7/10, og like mange poeng tok også Islands superstormester Johann Hjartarsson.

Denne typen arrangement burde slå an; her får man landskamp med tittelinntegnings-sjanser til deltagerne på kjøpet.

Monaco

Melody Amber-turneringen, som er oppkalt etter sponsorens lille datter, ser ut til å være det mest attraktive oppvisningsarrangementet for tiden. Ikke bare har det et overdådig premiefond (ca. 700 000 kr), men turneringsformen er unik og særdeles publikumsvennlig.

Deltagerne spilte to hurtigsjakkpartier mot hverandre, med den nye vrien at ett av dem ble spilt i blinde. Blindesjakkpartiene utspilte seg på en computermonitor der bare brettet var synlig, og spillerne utførte trekkene ved å peke med en datamus på feltene. For publikum, derimot, var brikkene synlige. Fischerklokken ble brukt, slik at det alltid var noe tid igjen å tenke på. Blindesjakkpartiet og det vanlige partiet telte likt.

Turneringssensasjonen var Judit Polgars 2-0-seier over Anatolij Karpov. Nyhetens interesse hadde også Nigel Short's siste plass. Selv om han karakteriserte sin deltagelse som "ferie", kan det neppe ha vært noen oppmuntring foran "VM-matchen" mot Kasparov.

Sluttresultater:

- 1 L Ljubojevic 14½
 - 2 W Anand (IND) 14
 - 3 A Karpov (RUS) 13½
 - 4 V Ivantsjuk (UKR) 12½
 - 5 J Polgar (HUN) 12
 - 6 V Kortsjnoj (SWZ)
- og Z Polgar (HUN) beg. 11
8 Y Seirawan (USA) 10½
9 J Piket (NDL) 10
10 Christiansen (USA) 8½
11 L Polugajevskij (RUS) 8
12 N Short (ENG) 6½

Kong Conchubiar av Irland visste å innrette seg. I følge irske legender inndelte han dagen sin i tre:
En tredjedel drikking,
en tredjedel slåssing og
en tredjedel sjakk.
Chess Addicts

24. juli - 8. august

er det endrede tidspunkt for **GAUSDAL SJAKKFESTIVAL '93**

24. - 30. juli, PEER GYNT INTERNASJONAL, 1. - 8. august: GAUSDAL INTERNASJONAL, begge stormesterkvalifiserende. Begge ÅPEN for spillere UTEN FIDE-rating pr. 1/7-93, dog noe begrenset. GRAND PRIX- sesongen 93/94 åpnes tradisjonsmessig på Gausdal:
SKEI GRAND PRIX 30/7 - 1/8, 5 runder
PEER GYNT OPEN GP 2-6/8, 7 runder
JARL CUP GP (hurtigsjakk) 7-8/8, 9 runder

- ⇒ Helpensjon på spillestedet, Gausdal Høifjellshotel, sjakk spesial: Dobbeltrom kr 395, enkeltrom kr 495, 3-4-sengsrom kr 340,- pr. pers. pr. døgn.
- ⇒ NB! Ekstra rimelig juniorsjakk-helpensjon!
- ⇒ Appartement, hytter, campingplass, kafeteria samt dagligvarebutikk nær spillestedet.

SJAKKUTSALGET

har stor SALGSSTAND både under Landsturneringen/NM i Oslo og Gausdalfestivalen. Informator 56, NIC Yearbook 7 + mye annet nytt! Be om våre nye prislister pr. 1. mai '93.
⇒ SK JARL & SJAKKUTSALGET: **22 67 95 20**.
I Pinsehelgen går PINSE SENIOR, for de over/rundt de 50, også på Gausdal Høifjellshotel. Rimelig pensjon!

NORSK SJAKKLOTTERI 1993-94.

Til hausten er alle medlemmer av NSF og NSFU kalla til innsats. Startskotet for Norsk Sjakklotteri 1993-94 skal smelle under NM i Oslo i juli. 40.000 skrapelodd à kr. 20 skal seljast og vi håpar alle medlemmer går inn for å gjere det dei pliktar: **Å selje lodd!**

FORMÅL 1: Drift av norske sjakkklubbar.

Klubbane skal kunne behalde kr. 6 for kvart lodd. Ein klubb som greier å selje 500 lodd vil altså få ei inntekt på kr. 3.000. (Eventuell provisjon til loddseljaren, maksimum kr. 3 pr. lodd, må gå av denne delen.)

FORMÅL 2: Til inntekt for Norsk Sjakkfond.

Norsk Sjakkfond blei oppretta på NSF's 69. kongress og på NSFUs 13. årsmøte i Brønnøysund i 1990 og har som formål "å utvikle og fremme norsk sjakk, og bedre mulighetene for norske senior- og juniorspillere til å øke sin spillestyrke." 80% av avkastninga blir årleg delt mellom NSF og NSFU, dei øvrige 20% blir tillagt grunnkapitalen som pr. idag er på ca. 300.000. Med eit vellykka og utselt lotteri burde denne summen kunne doblast, men da må vi alle gjere ein innsats.

"Elementært, min kjære..."

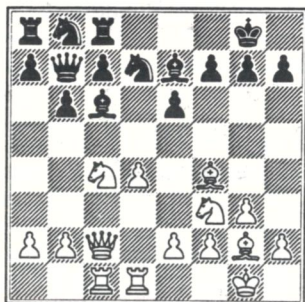
Felter og geometri

Jeg husker en samtale jeg hadde med en relativt uerfaren spiller som nettopp hadde gjort et bemerkelsesverdig sprang oppover i spillestyrke. Dette forklarte han med at brått hadde betydningen av feltene gått opp for ham. De var ikke lenger en tofarget bakgrunn for brikkene å flytte rundt på. Plutselig begynte de å leve sine egne liv, de ble til hull som inviterte fienden inn, eller de forvandlet seg til sterke utposter som skremte motstanderen osv.

Hvor viktig dette med felter er, er noe det er vanskelig å sette ord på, men noe enhver sterk spiller føler på kroppen. En mesterspiller behøver ikke se etter for å få øye på et svakt felt, det er for ham for iøynefallende til å overse. Selv om det ikke er så vanskelig å begripe hva et *svakt* felt er - vanligvis er det et felt som ikke kan forsvares av en bonde, og som lar fiendens tropper smette inn - er folks forestillinger om *sterke* felter mer diffuse. Og nettopp det vil jeg forsøk å belyse her, ved hjelp av litt geometri og et par fantastiske illustrasjonspartier.

J. Hickl - E. Dizdarevic
Debrecen 1992

1.g3 d5 2.Sf3 b6 3.c4 dxc4 4.Sa3 Lb7
5.Lg2 Sf6 6.Sxc4 e6 7.O-O Le7 8.Da4+
Sfd7 9.d4 O-O 10.Td1 Dc8 11.Lf4 Lc6
12.Dc2 Db7 13.Tac1 Tc8

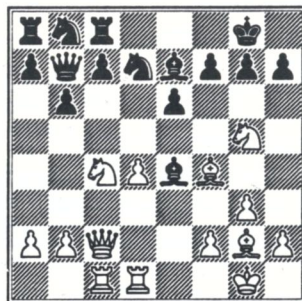
Som i mange dronninggambitåpninger, står

kampen her om feltet e4. Får hvit kontroll over det, kan han bruke bondemajoriteten i sentrum til å drive sort på retrett. Få partier illustrerer viktigheten av feltet e4 så godt som dette.

14.e4!! Sf6

En innrømmelse. Hvit benyttet seg av sin overlegne kontroll over nøkkelfeltet. La oss se på:

14...Lxe4? 15.Sg5!

(Analysediagram)

Åpner for kryssild mot dronningen og kongen (via h7). Nå følger en rekke alternativer, det ene grusommere enn det andre: 15...Lxg2 16.Dxh7+ Kf8 17.Dh8+ matt eller 15...Lxg5 16.Lxe4 og hvit vinner materiell siden han truer b7 og g5, eller til slutt 15...Lxc2 16.Lxb7 Lxd1 17.Lxc8 (truer Lb7 og Txd1.) 17...Lxg5 (Håper på å unngå materielle tap ved å spille ...Lf3 i neste.) 18.Lb7 og hvit kommer fra det med kvalitet over og et vunnet sluttspill.

15.Sfd2

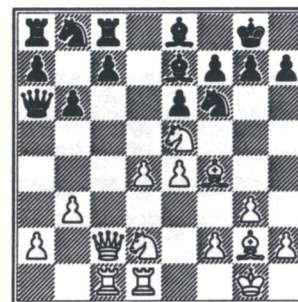
Nå konsentrerer hvit seg om enkelt, posisjonelt press. Det sterke sentrumet er in-takt. Nå er Se5 bekymringsfullt for sort. Det vil øke presset i c-linjen og forsøke å fjerne Lc6 fra den lange diagonalen.

15...Da6 16.Se5 La4!?

Det var nok tanken på 16...Lb7 17.Sb3 som fikk sort til å skjelve i buksene. Han kan knapt røre seg og må også ha trekk

som Lf1 i bakhodet. Teksttrekket holder b7 åpent for damen og hindrer b3, i alle fall midlertidig.

17.b3 Le8

18.d5

Sentrum begynner å rulle...

18...exd5 19.exd5

Nå er hvitfeltsløperens rekkevidde økt og c-bonden er spikret fast i en åpen linje. Også h3-c8-diagonalen er åpnet, og sort må være forsiktig så ikke Tc8 tvinges bort fra forsvaret av c7.

19...La3

Denne muligheten er en annen fordel av 16...La4!?

20.Tb1 Ld6

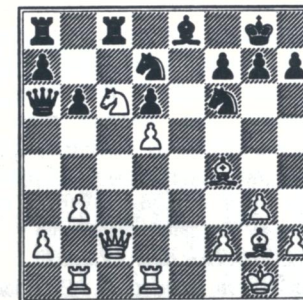
Forsvarer c7.

21.Se4 Sbd7

Sort forsøker naturlig nok å fullføre utviklingen, og han måtte foreta et vanskelig valg mellom flere onder: 21...Sxe4 22.Lxe4 h6 ser dystert ut. Hvit kan rett og slett spille 23.Lf5, da svekkelsene i c-linjen gjør det vondt for sort å fullføre utviklingen, eller spille på matt med 23.Lh7+!? og 24.Df5. 22...g6 gir sort nye hodepinner med svekkelsene på h6 og a1-h8-diagonalen. Likevel, de er tøffere enn partifortsettelsen. Sort var utvilsomt ute av seg pga. av sin rotete stilling, og trolig fortsatt litt skjelve etter å ha fått 14.e4!! i fleisen.

22.Sxd6 cxd6 23.Sc6

Truer Se7+.

23...Kh8 24.Lxd6

The end. Nå har hvit alle de posisjonelle trumfkortene han kan drømme om i skjorteermet, pluss en merbonde som dessuten er fribonde.

24...Sc5 25.b4 Da4 26.Tbc1 Lxc6 27.dxc6 Dxb4 28.c7 Sfe4 29.Lxc5 1-0

Sorts stilling går i oppløsning i den lange hvite diagonalen. En logisk avslutning på problemene som tårnet seg opp etter 14.e4!!

Viktoria Johansson - Sheila B. Berntsen
Gausdal, soneturnering, 1993

1.c4 Sf6 2.Sc3 g6 3.d4 Lg7 4.e4 d6
5.Sge2 O-O 6.Sg3 e5 7.d5 a5 8.Le2 Sa6
9.O-O Sd7 10.Le3 f5 11.exf5 gxf5 12.f4 e4
13.Sh5 Lh8 14.Kh1 Sf6 15.Tb1 Ld7
16.Sxf6+ Dxf6

Resten av partiet er svært instruktivt. Noe av hvits fordel består i at hun har muligheten til å underminere sorts sentrumsbønder. Hovedvåpenet er bruddet g4. Ikke bare vil dette fremstøtet skape bekymring for at e4 skal bli svak, pga. at f5 blir underminert, det kan også åpne g-linjen for

angrep.
En annen årsak til hvits overlegenhet er feltet d4, som kan brukes når hvit skal øke presset mot kongen i diagonalen a1-h8. Hvit kunne f.eks. forverre sorts kongestilling ved avbytte av sortfeltsløperne. Sort har riktig nok kontroll over d4 i øyeblikket, men det betyr at Lh8 og Df6 er bundet i forsvaret av den lange diagonalen.

17.g4! Lg7 18.Tg1 Kh8 19.Tg3!

Et enkelt, men sterkt trekk. Hvit forbedrer stillingen langsomt ved å stable tungt skyts i g-linjen og øke presset. Tårnet på tredje-raden har også andre fremtidsutsikter.

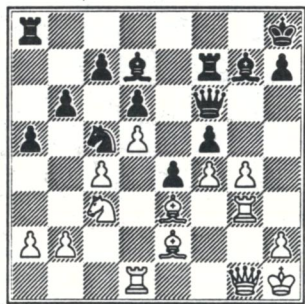
19...Sc5

20.Dg1!

Elegant. Det ligger en pen geometrisk figur i dette tveeggede trekket som truer å spille Td1 for å innta d4 med løperen, samtidig som dronningen øker presset mot d4 og i g-linjen.

20...b6 21.Td1 Tf7

22.g5!

Hvit åpner indirekte g-linjen, noe som vil vise seg å være det beste. Hvorfor?

22.gx5 ville gi Ld7 nytt liv på f5.
22...De7 23.g6 Tf6 24.gxh7 Th6

25.Txg7!

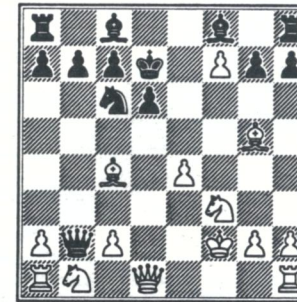
Ikke en kombinasjon det er vanskelig å få øye på, men den er spesielt gledelig siden den realiserer alle de strategiske elementene som utgjør hvits fordel. Nå fokuseres all energien fra den lange diagonalen og g-linjen på ett punkt, og det avgjør partiet.

25...Dxg7 26.Ld4 Tf6 27.Dxg7+ Kxg7 28.Tg1+ Kf7 29.Lh5+ 1-0

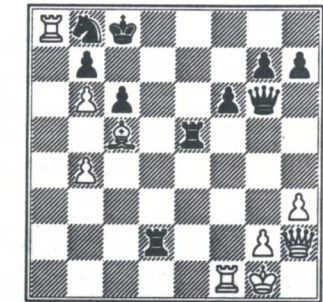
Etter 29...Ke7 30.Tg7+ taper sort tårnet og h-bonden går inn.

Dette partiet inneholder lysende eksempler på fundamentale sjakkprinsipper. Med strategiske midler bygger hvit opp en stilling som avklares med en logisk, taktisk avslutning. Kombinasjoner har en tendens til å være prikken over i'en; en konsekvens av langsom oppsamling av mindre, posisjonelle fordeler. De har det dessverre ikke med å komme gavepakket, og kommer en nesten aldri til unnsetning i begredelige stillinger. Tydeligere enn i dette partiet ser du det sjelden: Hadde du merket brettet med piler for å markere hvits press, ville du til slutt fått et mønster der alle pilene pekte mot g7 - åstedet for lynnedslaget.

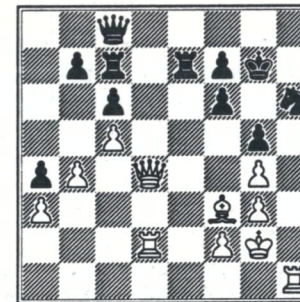
?? Kombinasjoner !!

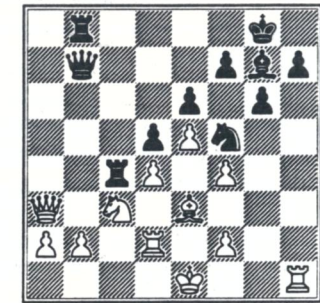
1. Nimzowitsch - Henriksen
Fredrikstad 1925

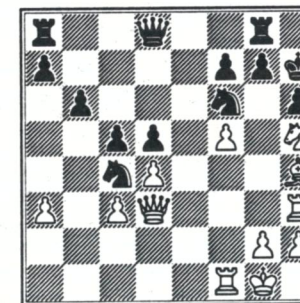
2. A. Alekhine - S. Reshevksy
Kemer 1937

3. A. Fernandes - LB Hansen
Debrecen 1992

4. S. Sitanggang - Xie Jun
Beijing 1992

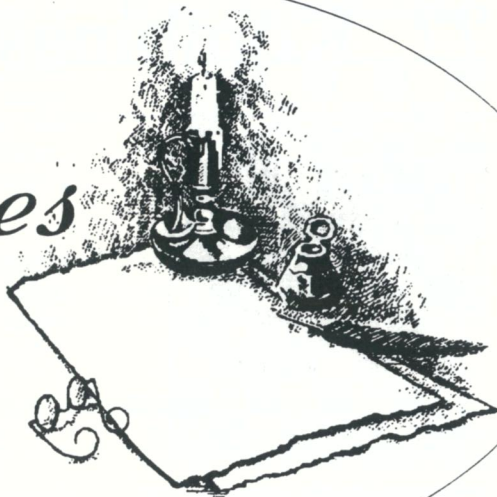
5. C. Høi - A. Kveinys
Ostrava 1992

6. B. Kristensen - K. Nieminen
Gausdal 1993

Hvit trekker i 1, 2, 3, 5, og 6. Svaret kan iblant være et relativt rolig trekk. Løsninger på side 45.

Lesernes sider

Henting

I bulletinen fra Gjøvik sjakkfestival nevnes vanskeligheten med å hente ukjente sjakkspillere på jernbanestasjon e.l.

Løsningen er enkel og nærliggende. Jeg tar med et sjakkbrett. Når tiden er inne viser jeg fram rutemønsteret.

En gang hentet jeg danske skolesjakkspillere. Jeg husker enna da de fikk øye på sjakkbrettet, hvordan ansiktene lyste opp i lettelse og smil.

Med sjakkhilsen
R. Monge

Herr redaktør

Deres blad studeres sikkert med stor interesse av flere enn meg, og personlig synes jeg produktet holder mål.

Det synes jeg derimot ikke Deres kombinasjonsproblem nr. 2, side 43 i nr. 1, gjør. I

løsningen er angitt Lf3+ med utropstegn, noe jeg ikke synes er fortjent. Akkurat det trekket ville vel enhver middels ratet spiller gjort i en desperat situasjon, og avhengig av hvor hvit flytter kongen, kommer vel resten nærmest av seg selv.

Trekket Tg1+ derimot fortjener et utropstegn ut fra både sin eleganse og forserte matt. Uansett hva hvit gjør kommer Dxc3+. Jeg er sikker på at Vilar ville ha gledet seg hvis han hadde prestert nettopp det, skjønt vinnerpoeng smaker nå godt uansett.

Vennlig hilsen
O. M. Kvile

Tusen takk for brevet. Noe av det første en redaktør lærer, er at alle til lags kan ingen gjera. Men forsøke må en da likevel. Som jeg har forklart tidligere, er hensikten med kombinasjonene at alle skal få prøve seg. Derfor er de første oppgavene enkle, mens de deretter gradvis blir mer komplekse. Vi har hatt leserbrev før der det har vært de vanskelige oppgavene som har satt grå hår i hodet på leserne, men nå er det altså det motsatte som er tilfelle.

Det har som regel lite for seg å diskutere smak og behag, men jeg vil likevel fremholde følgende poeng: Det som kan se ut som et desperat forsøk, viser seg ofte å være det siste stikk i et nøye beregnet spill. Kombinasjoner oppstår som oftest i sunne, strategiske stillinger, og når en spiller har forutsett taktiske ressurser i en tilsynelatende dårlig stilling, har han gjort en god jobb. Knock-out-trekket ser muligens enkelt ut, men kan være bare toppen av isfjellet av tanker som ligger under. Og for dem som trår sine taktiske barnesko, kan det være mye glede i å løse et problem og kanskje oppdage et motiv for første gang.

JT

De uakseptable

Ikke direkte juks, men på grensen av god sportsånd, var Lucenas råd i hans berømte sjakkbok fra 1497: "Prøv å spille etter at motstanderen din har spist og drukket godt", og Ruy Lopez' forslag om å plassere brettet "slik at motstanderen din får solen i øynene" (Ikke akkurat særlig behjelpelig overfor dagens moderne klubbspillere).

Chess Addicts

POLARKAMERATENE POLARKAMERATENE POLARKAMERATENE

Da fjorårets fotballturnering under landsturneringen i Kristiansund ble forbigått i stillhet i turneringsbulletinene, tillater "Polarkamerat-

ene" seg, i all beskjedenhet selvfølgelig, å sende et bilde av 1992's vinnerlag "Polarkameratene". Laget vant for andre år på rad.

Foran fra venstre: Thomas Robertsen, Tromsø SK, Hugo Lande, Namsos SK, Eldin David, Aure SK, Frode Bull Jæger, Arbeidernes SK.
Bak fra venstre: Karl Johan Knutsen, Alta SK, Steffen Eliassen, Namsos SK, Roger Finjord, Øksfjord SK, Jon Kr. Røysset, Tromsø SK og Ivar Chavannes, Arbeidernes SK.

Debatt!

COMPUTERE I TURNERINGSSJAKK

Jeg har med stor interesse fulgt artiklene om datasjakk i Norsk Sjakkblad. Særlig er jeg opptatt av debatten omkring sjakk-computerens deltagelse i vanlig turneringer. Da jeg nylig ble satt opp til å spille mot en av tre deltagende maskiner i en internasjonal turnering, ble jeg tvunget til å tenke nøye over problemstillingen.

I Norsk Sjakkblad 2/92 hevder Otto Ibenfeldt at det ikke er noen grunn til at computere ikke skal kunne delta i sjakkturneringer. Han argumenterer utfra spørsmålet "hvorfor ikke?". Jeg mener et bedre utgangspunkt er å spørre "hvorfor?": Er det i det hele tatt noen grunn til at sjakk-computere skal delta i turneringssjakk? Det er tre hovedargumenter: 1) Det kan gi store sponsorsummer slik at premiepotten blir større (og/eller mer penger til arrangørene og FIDE), og turneringene kan bli med attraktive. 2) Sjakk-computerne får ratingtall. Dermed kan vi få et mer rettferdig kjøp og salg av maskinene. 3) Det fremmer sjakken, ved at konkurransen skjerpes.

1) kan nok diskuteres i det vide og det brede: Det kan få både positive og negative følger. 2) er utvilsomt positivt, selv om det finnes andre måter å vurdere computerens spillestyrke på (f.eks. match mot Bent Larsen). 3) er imidlertid det viktigste punktet og bør diskuteres.

Spørsmålet er om vi blir bedre sjakkspillere av å spille mot maskiner i turneringer. Da må man se på hvor maskinene stort sett er bedre enn mennesker:

- a) Computerens fordel: Den har et stort åpningsbibliotek.
 Kommentar: Sjakkspilleren bør enten pugge lange åpningsvarianter eller spille nye, kjente trekk i åpningen (a la Ofstads 1.a3!)
 b) Computerens fordel: Den regner "korte"

varianter med uhyre stor nøyaktighet. Kommentar: Det vil kunne lønne seg å holde seg borte fra skarpe stillinger, og spille på langsiktige, litt diffuse planer.

- c) Computerens fordel: Den kjenner sluttspillmønstre, kan regne enkle sluttspill nesten til bunns etc.

Kommentar: Et hengeparti mot en computer kan bli en umenneskelig oppgave.

Alt i alt bør en altså legge om stilen når en spiller mot en maskin, og da spiller en oftest dårligere sjakk. Å la computere delta i sjakkturneringer er derfor heller å gå et skritt tilbake enn det motsatte når det gjelder å fremme sjakken.

I NSb 4/92 nevner Peter Ilyes at i mange land deltar maskiner til og med i landsturneringen. Dette er skremmende. Hensikten med landssturneringen er jo at landsmenn skal måle krefter seg i mellom, ikke at (utenlandske!?) produsenter skal få teste ut sine produkter. Som Per Ofstad i sine glimrende artikler om data-sjakk påpeker, er det også et faktum at spillere som er godt kjent med computersjakk vil ha fordeler. De har lært hvordan de kan få et godt resultat mot maskinenes spillemåter, som ikke er altfor fantasifulle og ofte nokså stereotype. Et annet viktig moment er at en del av sjakkens sjarm forsvinner når en spiller mot en computer.

Konkurranseselementet, sportselementet, den kreative del av spillet og den menneskelige faktor blir borte. Maskinen vil aldri komme i tidsnød og vil aldri gjøre direkte feil. En kan risikere å få en tapt stilling allerede etter åpningen (maskinen har et stort åpningsbibliotek - mennesket får derimot ikke lov til å bruke hjelpemidler mot computeren ifølge internasjonale regler), uten å kunne kjempe seg tilbake. Det blir som når en biljardspiller får en perfekt spredning mot seg, og bare må sitte og se på motstanderen rydde bordet: rett og slett *forts. neste side*

Arrangementsstaben. Bak fra venstre: Kjell M. Haug (leder), Leif Gulliksen, Ivar Stensrud, Mary Klingen. Foran: Dreng Moi, Leif Kverndal og Nils Johan Fosli.

Foran landsturneringen i Oslo:

"Det begynner å flaske seg nå", sier hovedlederen for sommerens NM-arrangement, Kjell M. Haug. Grønerløkka skole står klar til å huse den første landsturneringen i Oslo siden OSS avholdt mesterskapet på den andre kanten av byen, Majorstua, i 1984.

De syv medlemmene i hovedkomitéen, som i lang tid har møttes hver tirsdag, begynner å få sving på sine undertropper.

Foreløpig er det selvfølgelig få som har meldt seg på, fristen går ut først 1. juni. Det er heller ikke mange som har meldt seg til det flotte pakketuropplegget. Stjernen SK akter dessuten å avvertere i bydelsavisa for å skaffe til veie billige hybler og små leiligheter til sparsomt bemidlede NM-deltagere.

Informasjon om NM kan innhentes hos Kjell M. Haug, tlf. 22 18 97 61 a / 22 19 36 33 p, Dreng Moi tlf: 22 63 58 66 a / 22 68 09 12. Stjernen SK hver tirsdag fra kl 18.00: tlf. 22 35 19 03.

Sjakk er det mest rettferdige av alle spill.
Isaac Bashevis Singer

Chess Addicts

fra forrige side

kjedelig! Når en spiller mot mennesker er en aldri 100% sikker på hva motstanderen vil finne på. Når en spiller mot en maskin er spenningen ikke akkurat til å ta og føle på.

Konklusjonene blir at computerens deltagelse i turneringer ikke bare er urettferdig og kjedelig, men heller ikke fremmer sjakken. Mephisto Vancouver som jeg, uten varsel, ble satt opp til å spille mot, fikk sitte alene, og det bunner ikke i, som Ibenfeldt vil tro, at jeg syntes det ville være forsmedelig å tape. Vi har jo sett at selv stormestere har tapt for sjakk-computere. Min beslutning ble tatt på prinsipielt grunnlag: Computere har ingenting i turneringssjakk å gjøre!

Hilsen Nikolai Ergedal

Den norske varianten i Spansk II

Av Sverre Johnsen (SJ) og
Jonathan Tisdall (JT)

Del 2: "Den Svenske varianten" 6.Lxf7+

6...Kxf7 7.Sxe5+ Ke7

Denne varianten er spilt flere ganger av svenske elitespillere mot nordmenn. (Det var også den larviske taktikeren Vitolinsj's yndling. JT) Særlig radiosjakkpartiet Zandor Nilsson - Ragnar Hoen i 1969 har bragt offeret i vanry.

6.Lxf7+ er et logisk offisersoffer. Hvit forsøker å utnytte sorts tempotap til direkte kongeangrep. Offeret ser ut til å gi gode praktiske sjanser, men også dette angrepet bør en godt forberedt sortspiller kunne slå tilbake med fordel. En sentral forsvarsmåner ser ut til å være Kf7-e7, Dd8-e8, og Ke7-d8.

A: 8.Sc3

A1: 8...Lb7 9.Df3 Sf6 10.d4 De8 11.Lf4 Kd8 12.0-0-0 Le7 13.Sg4 Sxg4 14.Dxg4 Dg6 15.Dxg6 hxg6 og ifølge Gipslis hadde ikke hvit tilstrekkelig kompensasjon i Spasskij - Taimanov, USSR 1954.

A2: 8...Sf6 9.0-0?! (9.d4 er bedre - Svein Johannessen.) 9...d6 10.Sd3 Lb7 11.Sf4 Dd7 12.d3 Kf7 13.b4 Sc6 14.Sc5 Le7 15.Lb2 Se5 16.Sxf6 Lxf6 17.Sh3 The8 18.f4 Sf3+ 19.Txf3 Lxb2 med klar fordel for sort, Suer - S. Johannessen, 1962.

A3: 8...De8(!) Hoens fortsettelse, som har satt 8.Sc3 ut av spill.

9.Sd5+ Kd8 10.Df3 Lb7! 11.Sf7+ Kc8 12.0-0 Sf6 13.Sxh8 Sxe4 14.d3 Lxd5 15.dxe4 Le6 og sort har fordel, Z. Nilsson - R. Hoen, Sverige 1970

B: 8.d4

B1: 8...d6 (Dette er kanskje den varianten som er blitt utprøvd mest i praksis. JT)
9.Lg5+ Sf6 10.Sd3 Kf7

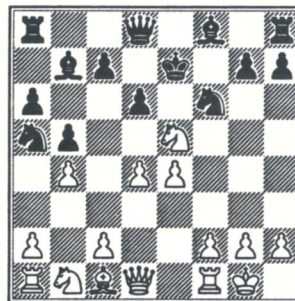
11.0-0 Lb7 12.Sc3 Le7 13.e5 dxe5 14.dxe5 Sd5 15.Df3+ Kg8 16.Lxe7 Sxe7 17.Dg4 Df8 18.a4 h5 19.De6+ Df7 20.Dxf7+ Kxf7 21.axb5 axb5 22.Sxb5 Thc8 med uklart spill, R. Nezhmetdinov - S. Furman USSR, 1954.

11.e5 dxe5 12.dxe5 Dd5 13.0-0 Lb7 14.f3 Sc4 15.Te1 Te8! (En forbedring fra Petersen-Johannessen - se fordypningspartiene) 16.Sc3 Dd4+ 17.Kh1 Sxb2 18.Sxb2 Dxc3 19.exf6 Txe1+ med klar fordel til sort. Pustina - S. Johannessen, 1958.

B2: 8...Sf6

9.Df3?! Lb7 10.b4 Sc4 11.De2 Sxe5 12.dxe5 Sxe4 13.f3 Ke8! 14.0-0 Sg5 gav sort klar fordel i Rabar - Taimanov, 1956. (14.fxe4?! Dh4+ - JT)

9.0-0 Lb7 10.b4 d6! tvungent. (Sort kan ikke gjøre retrett med springeren på a5 pga. springeravbytte fulgt av e5, som vinner springer. JT)

En kritisk stilling i Svenskevarianten. Har hvit kompensasjon?

11.Sd3 (11.bxa5 dxe5 12.dxe5 Sxe4 13.f3 Dxd1 14.Txd1 Sc5 - Johannessen.) 11...Sc4 12.e5 dxe5 13.dxe5 Se4 14.f3 Dd4+ 15.Kh1 Dxa1 16.fxe4 Dd4 17.Dg4 Lc8 18.Lg5+ Ke8 19.e6 Ld6 20.Td1 Tf8 21.Sf4 Se3 22.Dh5+ g6 23.Txd4 gxh5 og sort fikk avgjørende fordel i Asmundsson - S. Johannessen, 1964

(Konklusjon: Selv om det utvilsomt er farlig, virker offisersofferet ukorrekt og det er statistisk sett en av de beste variantene for sort. De fleste variantene ser fristende ut for sort, bortsett fra den tematiske idéen ...De8, som virker risikabel mot 8.d4. (JT))

Fordypningspartier:

Et parti fra den ledende eksponenten for offisersofferet.

A. Vitolinsj - V. Zhuravljov
USSR 1980

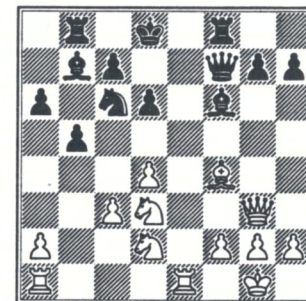
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.Lxf7+ Kxf7 7.Sxe5+ Ke7 8.d4 Sf6 9.0-0 De8 10.Sc3 Kd8 11.Sd5 Lb7 12.Lg5 Lxd5 13.exd5 Le7 14.Te1 Tb8 15.a4 b4 16.c4 h6 17.Lh4 g5 18.Lg3 d6 19.Sd3 Sxc4 20.Tc1 Sa5 21.Sc5 dxc5 22.d6 cxd6 23.dxc5 d5 24.Lxb8 Dc6 25.Ld6 Lxd6 26.cxd6 Dxd6 27.Dc2 Dd7 28.Dc5 Sc4 29.b3 Se4 30.Dd4 Th7 31.bxc4 Sc3 32.Db6+ Dc7 33.Dxb4 d4

34.Df8+ Kd7 35.De8+ Kd6 36.De5+ Kc6 37.Dxd4 1-0

Det neste partiet viser at ...De8 kan være skjebnesvangert mot 8.d4.

Z. Bator - H. Dobosz
Polen 1981

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.Lxf7+ Kxf7 7.Sxe5+ Ke7 8.d4 De8 9.0-0 Kd8 10.b4 Lxb4 11.Df3 Sf6 12.Sd3 Le7 13.Ld2 Sc6 14.e5 Tf8 15.exf6 Lxf6 16.Te1 Df7 17.c3 Tb8 18.Lf4 Lb7 19.Dg3 d6 20.Sd2

20...Se7 21.Se4 h6 22.Sec5 Lc8 23.Sb4 Tb6 24.Sb3 g5 25.Le3 Lb7 26.Sa5 La8 27.d5 Lxc3 28.Lxb6 Lxb4 29.Te6 Sxd5 30.Txd6+ Lxd6 31.Dxd6+ Kc8 32.Tc1 Td8 33.Dxh6 Sxb6 34.Dxg5 Tg8 0-1

A. Kudriashov - A. Guseinov
Azov, 1991

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.Lxf7+ Kxf7 7.Sxe5+ Ke7 8.Sc3 De8 9.d4 Kd8 10.Df3 Sf6 11.Sd5 Le7 12.Ld2 Sc6 13.0-0-0 d6 14.Sxc6+ Dxc6 15.Sxe7 Kxe7 16.d5 Dc4 17.b3 Dc5 18.h3 Tf8 19.De2 Kf7 20.Kb1 Te8 21.Le3 Txe4 22.Dd2 Db4 23.Dxb4 Txb4 24.f3 Lb7 25.h4 Sxd5 26.Txd5 Lxd5 27.c3 Te8 28.Lc1 Txb3+ 29.axb3 Lxb3 30.Kb2 Lc4 31.Td1 a5 32.Lg5 Te2+ 33.Td2 Txd2+ 34.Lxd2 c5 35.Lg5 b4 36.Ld2 Ke6 0-1

F. Petersen - S. Johannessen
Trondheim jr., 1958

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.Lxf7+ Kxf7 7.Sxe5+ Ke7 8.d4 d6 9.Lg5+ Sf6 10.Sd3 Kf7 11.e5 dxe5 12.dxe5 Dd5 13.0-0 Lb7 14.f3 Sc4 15.Te1 Sg4

16.De2?! Lc5+ 17.Kh1 Sgxe5 18.Sxe5+ Dxe5 19.Dxe5 Sxe5 20.Txe5 Ld4 21.Te7+ Kg6 22.c3 Kxg5 23.cxd4 The8 24.Txe8 Txe8 25.Sc3 b4 26.Sa4 Te2 27.Tcl Ld5 28.Kgl c6 29.a3 b3 30.Tc3 h5 31.Kf1 Td2 32.Te3 h4 33.Sb6 Txb2 34.Sxd5 cxd5 35.a4 Kf4 36.Tc3 a5 37.Td3 Tb1+ 38.Kf2 b2 39.Tb3 h3 40.Tb7 Th1 41.Txb2 0-1

Ericson - S. Johannessen

Postsjakk 1961

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.Lxf7+ Kxf7 7.Sxe5+ Ke7 8.Sc3 Lb7 9.Sd5+ Lxd5 10.exd5 Sc4 11.d4 De8 12.Lg5+ Sf6 13.0-0 Kd8 14.Te1 Le7 15.Sxc4 bxc4 16.d6 cxd6 17.Df3 Tc8 18.Lxf6 gxf6 19.Db7 Df7 20.Te3 f5 21.Db6+ Tc7 22.Db8+ 1/2-1/2

Z. Nilsson - R. Hoen

Sverige, 1970

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.Lxf7+ Kxf7 7.Sxe5+ Ke7 8.Sc3 De8 9.Sd5+ Kd8 10.Df3 Lb7 11.Sf7+ Kc8 12.0-0 Sf6 13.Sxh8 Sxe4 14.d3 Lxd5 15.dxe4 Le6 16.Dg3 Kb7 17.Lf4 Tc8 18.a4 b4 19.Le5 Dh5 20.Lxg7 Lxg7 21.Dxg7 Tg8 22.Df6 Lh3 23.g3 Txb8 24.Tfe1 Te8 25.Df4 Sc6 26.c3 Te7 27.Te3 Se5 28.Dh4 Dxh4 29.gxh4 Tg7+ 30.Tg3 Sf3+ 31.Kh1 Txb3 32.hxg3 b3 33.a5 d6 34.Ta3 Le6 35.Tal Sd2 36.Kgl Sc4 37.Tb1 Sxa5 38.f4 Sc4 39.Kf2 a5 40.f5 Lf7 41.g4 a4 42.h5 Sxb2 43.Txb2 a3 0-1

Del 3: Den Åpne varianten 6.d4 exd4

Jeg har tatt meg friheten å døpe denne vari-

anten Den Åpne Varianten. Det er vanskelig å gi navn til hvits viktige avvik fra hovedvarianten, da få hvitspillere har møtt Den Norske varianten i mange partier. Personlig synes jeg 6.d4 virker vel så logisk som 6.0-0. Det er åpenbart i hvits interesse å åpne stillingen for å utnytte sorts tempotap og desentralisering.

Med 6.d4 tvinges sort nærmest til umiddelbart å slå på d4, og derved åpne stillingen. Til gjengjeld kan sort forsøke å klare seg uten trekket d7-d6, og kanskje etterhvert spille d7-d5.

6...Sxb3 har ingen selvstendig betydning. 7.axb3 exd4 8.Sxd4 Lb7 fører til variant A nedenfor, og 8...d6 fører i beste fall tilbake til hovedvariantene, som vi skal se på senere.

A: 7.Sxd4 Sxb3 (7...Lb7!?) er muligens mer fleksibelt, da det allerede truer ...c5. JT) 8.axb3 Lb7

A1: 9.De2 Se7 10.Sc3 g6 11.Lg5 Lg7 12.Td1 (12.0-0-0!?) S. Johannessen.) 12...0-0 13.Dg4? (13.0-0 er bedre - S. Johannessen.) 13...De8! 14.0-0 b4 15.Sce2 c5 16.Sf3 f5! 17.exf5 Sxf5 18.Tfe1 Df7 med stor fordel til sort, Halvorsen - S. Johannessen 1962.

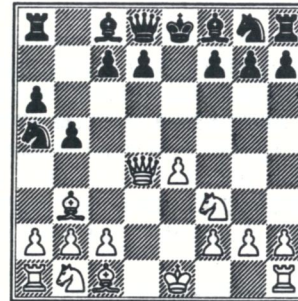
A2: 9.0-0 d5! (9...g6 10.Sc3 Lg7 11.Le3 d6 12.De2 gikk i hvits favør i M. Matulovic - Bhend, 1961) Og nå:

10.De2?! dxe4 11.Td1 Dc8 12.Sc3 Sf6 13.Lg5 b4 14.Sa4 Dg4 15.Dxg4 Sxg4 16.Lf4 0-0-0 med klar fordel til sort, Blikeng - Wibe, Postsjakk 1981.

10.exd5 Dxd5 11.De2+ Le7 12.Sf3 De4 13.Dxe4 Lxe4 14.Sc3 Lb7 15.Te1 0-0-0 med få problemer for sort, Hickl - Stein, Tyskland 1990.

A3: (9.Sc3 virker mer logisk på meg, da det forhindrer det raske ...d5 som gjorde livet så behagelig for sort i varianten ovenfor. Dette er et argument for å utsette ...Sxb3 og forsøke 7...Lb7 som nevnt før. JT)

B: 7.Dxd4

B0: 7...d6?? 8.Lxf7+ Kxf7 9.Dd5+ Le6 10.Sg5+ Ke8 11.Sxe6 hvorpå sort står til tap, skjedde faktisk i partiet Matanovic - Donner, 1965.

B1: 7...Lb7!?) Suetin. (Prinsippet om at det ofte er mest fleksibelt å vente med ...Sxb3 virker svært tilforlatelig. JT)

B2: 7...Se7!?) (Fischers valg! JT)

B21: 8.0-0 Sxb3 9.axb3 kan bli en trekkomkastning til B3.

B22: 8.Lg5

8...Sxb3 9.axb3 f6 10.Lh4 Lb7 11.0-0 d5 12.e5 Sf5 13.Df4 Sxh4 14.Dxh4 Dd7 15.e6 Dd6 16.Te1 Le7 17.Sc3 0-0-0 med uklart spill, Sokolov - Johannessen, 1962

8...d6 9.e5 c5 10.Dd2 Sxb3 (10...c4 11.exd6 cxb3 12.dxe7) 11.axb3 dxe5 12.Dxd8+ Kxd8 13.Sxe5 Le6 med jevne sjanser er analyse fra Suetin. I Aitken - A. Zwaig, Skopje 1972 stod sort best etter 9... Sxb3 10.axb3 dxe5

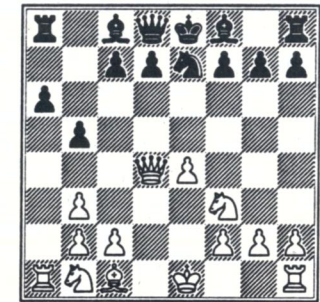
11.Dxd8+ Kxd8 12.Lxe7+ Kxe7! 13.Sxe5 Lb7 14.0-0 f6 15.Sd3 Kf7 16.Sd2 Ld6. Hvit har ingen kompensasjon for sorts kraftfulle løperpar.

8...f6!?) 9.Ld2 Sxb3 10.axb3 Sc6 11.Dd5 Tb8 12.0-0 b4 13.c4 Lb7 14.Dh5+? g6 15.Dg4 Lg7 16.Td1 0-0 17.Lf4 f5 og sort har en fantastisk stilling, Varga-Moutousis, Santiago 1990.

B23: 8.c3?! Sxb3 9.axb3 Lb7 10.Lf4 d5! 11.e5 c5! 12.Dd3 (12.Dxc5? Sf5 vinner) 12...Sg6 13.Lg3 Le7 14.Sbd2 Sf8! 15.0-0 Se6 16.Tad1 g5! 17.h3 h5 gav klar fordel til sort i Addison - Fischer, New York 1963.

B24: 8.Sc3 Lb7 9.h4!?!?) viste seg å være for ambisiøst i Santos - OC Moen, Nice OL 1974.

B3: 7...Sxb3 (Det mest populære trekket, men jeg har mine tvil om hvorvidt det er det beste. JT) **8.axb3 Se7**

9.Sc3 Sc6 10.Dd3 Lb4 11.0-0 Lxc3 12.bxc3 0-0 13.Sd4?! Lb7 14.Lf4 d6 15.Sxc6 Lxc6 16.e5 dxe5 17.Dxd8 Tfxd8 18.Lxe5 1/2-1/2 Kinnmark - Johannessen, 1963

Bedre er: **13.c4! bxc4 14.Dxc4 Df6 15.La3** med initiativ til hvit, Teschner - van der Berg, 1957.

9.c4 Lb7 10.Sc3 Sc6 11.Dd3 bxc4 12.bxc4 Lb4! = - S. Johannessen

9.0-0 Sc6 10.Dd5! Lb7 11.c4 (11.Se5 De7 12.Lf4 Sd8 13.Dd2 Se6 14.Lg3 d6 15.Sd3 Dd7 16.Sc3 Le7 17.f4 f5! 18.exf5 Sd4 med en

knapp fordel til sort, Antoshin - Taimanov, USSR 1955.) 11...Le7 12.Td1 (12.cxb5 axb5 13.Txa8 Dxa8 14.Dxb5 0-0 gir sort full kompensasjon, S. Johannessen. Gipslis angir 12.Sc3!? som noe bedre for hvit.) 12...bxc4 13.bxc4 d6 14.Sc3 0-0 15.Lf4 Dc8 ga en stilling der hvit har noe press i Smyslov - Furman, USSR 1955.

9.Lg5 f6 (9...Sc6? 10.Lxd8 Sxd4 11.Sxd4 Kxd8 12.Sxb5 Lb7 13.S5c3 [- selv om 13...f5!? kan være spillbart. - JTJ) 10.Lh4 Lb7 11.0-0 d6 12.c4 Sg6 13.Lg3 Le7 med likt spill, S. Johannessen.

(Konklusjon: Jeg finner det meget viktig å understreke hvorfor jeg mener at 6.d4 ikke er så populært hos hvitspillerne. Alt Sverre sier i introduksjonen er sant, men den viktigste forskjellen mellom 6.d4 og et senere d4, er fraværet av trekket ...d6. Dette lar ikke bare sort anledning til å spille ...d5 i ett trekk; det innebærer også at c6 og e6 ikke er svekket.

Utsetter sort å spille ...Sxb3, kan han dessuten fremvinge innrømmelser ved å true ...c5-c4 som fanger løperen. Den største faren for sort i 6.d4-variantene, er at han kan komme til å spille enten ...Sxb3 eller ...d6 for tidlig, og like samme skjebne som sort gjorde i partiet Smagin-Stein, som ble analysert av Gausel i NSB nr. 2. Det er ingen tilfeldighet at da Fischer tok til seg Den Norske varianten, utsatte han ...Sxb3 og fikk spilt ...d5 i ett trekk.

6.d4 er et meget logisk trekk, men har i praksis ikke satt sort på den helt store prøven. JTJ).

Fordypningspartier:

Halvorsen - S. Johannessen Norge, 1962

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.d4 exd4 7.Sxd4 Sxb3 8.axb3 Lb7 9.De2 Se7 10.Sc3 g6 11.Lg5 Lg7 12.Td1 0-0 13.Dg4? De8 14.0-0 b4 15.Sce2 c5 16.Sf3 f5 17.exf5 Sxf5 18.Tf1 Df7 19.Sg3 Sd4 20.Te7 Lxf3 21.Dxd7 Lxd1 22.Txf7 Txf7 23.Dd5 Te8 0-1

B. Blikeng - T. Wibe Postsjakk 1981

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.d4 exd4 7.Sxd4 Sxb3 8.axb3 Lb7 9.0-0 d5 10.De2 dxe4 11.Td1 Dc8 12.Sc3 Sf6 13.Lg5 b4 14.Sa4 Dg4 15.Dxg4 Sxg4 16.Lf4 0-0 17.h3 Sf6 18.Sf5 Sd5 19.Le5 Tg8 20.Ld4 g6 21.Sg3 f5 22.Sc5 Sf4 23.Le3 Lxc5 24.Lxc5 Se6 25.Lxb4 f4 26.Sf1 g5 27.Le7 Tde8 28.Lb4 g4 29.h4 g3 0-1

J. Hickl - B. Stein Tyskland 1990

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.d4 Sxb3 7.axb3 exd4 8.Sxd4 Lb7 9.0-0 d5 10.exd5 Dxd5 11.De2+ Le7 12.Sf3 De4 13.Dxe4 Lxe4 14.Sc3 Lb7 15.Te1 0-0-0 16.Lf4 Lf6 17.Se5 Lxe5 18.Lxe5 f6 19.Lf4 g5 20.Lg3 Sh6 21.Se4 Lxe4 22.Txe4 The8 23.Txe8 Txe8 24.Kf1 Te6 25.Td1 Sf5 26.Td5 Sxg3+ 27.hxg3 c6 28.Tf5 Kd7 29.g4 Ke7 30.Tf3 Td6 31.Te3+ Kf7 32.Ke2 c5 33.Th3 ½-½

W. Addison - R. Fischer New York, 1963

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.d4 exd4 7.Dxd4 Se7 8.c3 Sxb3 9.axb3 Lb7 10.Lf4 d5 11.e5 c5 12.Dd3 Sg6 13.Lg3 Le7 14.Sbd2 Sf8 15.0-0 Se6 16.Tad1 g5 17.h3 h5 18.Tf1 Db6 19.Sf1 d4 20.S3d2 g4 21.h4 Dc6 22.De4 0-0-0 23.Dxc6+ Lxc6 24.c4 Kd7 25.Ta1 Ta8 26.Se4 Lxe4 27.Txe4 Sg7 28.Sd2 Sf5 29.Tf4 Ke6 30.Se4 bxc4 31.bxc4 Thb8 32.Ta2 Tb4 33.Sd2 Sxh4 34.Lxh4 Lxh4 35.Te4 Lg5 36.f4 gxf3 37.Sxf3 Le3+ 38.Kh2 Txc4 0-1

A. Sjabalov - V. Matychenkov Podolsk 1990

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.d4 exd4 7.Dxd4 Lb7 8.Sc3 Se7 9.Lg5 Sxb3 10.axb3 Sc6 11.De3 Le7 12.h4 0-0 13.Th3 Te8 14.0-0-0 f6 15.Lf4 Lf8 16.h5 d6 17.Sh4 ½-½

Z. Varga - K. Moutousis Santiago JR-VM 1990

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.d4 exd4 7.Dxd4 Se7 8.Lg5 f6 9.Ld2 Sxb3 10.axb3 Sc6 11.Dd5 Tb8 12.0-0 b4 13.c4 Lb7 14.Dh5+ g6 15.Dg4 Lg7 16.Td1 0-1 17.Lf4 f5 18.Dg3 fxe4 19.Lxc7 Df6 20.Sg5

Sd4 21.Kh1 Tbe8 0-1

I det neste partiet får vi se at et tvilsomt eksperiment fra sort til slutt blir belønnet da hvit går rett i en grusom felle.

M. Følling - A. Zwaig Gausdal 1971

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.d4 exd4 7.Dxd4 Df6 8.Dd3 Lb4+ 9.c3 Sxb3 10.axb3 Dd6 11.Dd4 Dxd4 12.Sxd4 Lc5 13.Sxb5 Lb6 14.Lf4 d6 15.Sd2 Lb7 16.Sa3 Sf6 17.Sac4 Sxe4 18.Sxe4 Lxe4 19.0-0 d5 20.Tf1 0-0 21.b4 Lf5 22.Sxb6 cxb6 23.Lc7 b5 24.f3 Tf6 25.Lb6 Tc6 26.Txa6 Tf8 27.Te5 Lc8 28.Ta8 Txb6 29.Txd5 Lb7 30.Txf8+ Kxf8 31.Td8+ Ke7 32.Tb8 h5 33.Kf2 Kd7 34.Ke3 Te6+ 35.Kd4 Kc7 36.Th8 Td6+ 37.Ke3 g6 38.Th7 Ld5 39.g4 hxg4 40.fxg4 Lc4 41.h4 Td3+ 42.Ke4 Td2 43.h5 gxh5 44.gxh5 Txb2 45.h6 Kd6 46.Th8 Th2 47.Kf4 Ke6 48.Kg3 Th1 49.Tb8 Kf5 50.Tb6 0-1

Her et ubehøvlet angrep fra hvit som blir pent gjendrevet av Moen.

L. Santos - OC Moen Nice OL, 1974

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.d4 exd4 7.Dxd4 Se7 8.Sc3 Lb7 9.h4 d6 10.De3 Sxb3 11.axb3 b4 12.Sd5 Sxd5 13.exd5+ Le7 14.De4 0-0 15.Le3 Te8! 16.0-0-0 a5 17.Dg4 Lf6 18.Sg5 g6 19.h5 Lc8 20.Dh4 h6 21.hxg6 Lxg5 22.gxf7+ Kxf7 23.Dh5+ Kg7 24.Kb1 Txe3! 25.fxe3 Lf5 26.Thf1 Lg6 27.Dh3 a4 28.bxa4 b3 29.e4 bxc2+ 30.Kxc2 Txa4 31.Kb3 Txe4 32.Tde1 Db8+ 0-1

Det neste partiet gir en flott demonstrasjon av Den Norske varianten. Sort tar løperparet og forbedrer stillingen sin jevnt og trutt, mens hvit bukker under for presset og begår taktiske bommerter.

Aitken - A. Zwaig Skopje 1972

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.d4 exd4 7.Dxd4 Se7 8.Lg5 d6 9.e5 Sxb3 10.axb3 dxe5 11.Dxd8+ Kxd8 12.Lxe7+ Kxe7! 13.Sxe5 Lb7 14.0-0 f6 15.Sd3 Kf7

16.Sd2 Ld6 17.Tf1 The8 18.b4 Txe1+ 19.Txe1 a5 20.bxa5 Txa5 21.Sb3 Ta8 22.Sd4 b4 23.Sb5 Le7 24.c3 c6 25.Sd4 bxc3 26.bxc3 Ta3 27.Tc1 g6 28.Sel c5 29.Sb5 Tb3 30.c4 Lc6 31.Sc3 Tb4 32.Sd1 Lf8! 33.Se3 Lh6 34.Kf1 Lxe3 35.fxe3 Txc4! 36.Ta1 Ta4 37.Tc1 Ta5 38.Kf2 Ke6 39.Sd3 Ta2+ 40.Kg3 Txe2+ 41.Kh3 Kd6 42.Td1 Tg5 43.Sf2+ Ke7 44.Td2 Ld7+ 45.Kh4 Tg2 46.h3 Le6 0-1

V. Smyslov - S. Furman USSR 1955

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.d4 exd4 7.Dxd4 Sxb3 8.axb3 Se7 9.0-0 Sc6 10.Dd5 Lb7 11.c4 Le7 12.Td1 bxc4 13.bxc4 d6 14.Sc3 0-0 15.Lf4 Dc8 16.Dh5 De6 17.Sd5 Ld8 18.Tel f6 19.Ta3 Df7 20.Dxf7+ Txf7 21.Tb3 Lc8 22.Tc1 Se5 23.Sd4 Ld7 24.Lg3 a5 25.f4 a4 26.Ta3 c6 27.fxe5 fxe5 28.Sxc6 Lxc6 29.c5 ½-½

Nye bøker

Einar Gausel har lest og kommentert en del av vinterens nye bøker.

De fleste bøkene kan kjøpes i Sjakkutsalget, tlf. 22 67 95 20, fax 22 67 95 13.

Second Chess Course av Michael Basman. Forlag: Batsford. Språk: Eng. 79 sider.

Basman er vel først og fremst kjent for sin forkjærlighet for heslige åpninger, men han er også kjent som en av Englands ledende sjakkpedagoger.

Den første boken i serien (som jeg desverre ikke har fått tak i) starter fra null og lærer leseren reglene, notasjon, slag, enkle matter osv. Denne boken (kursbok to) tar for seg bl.a. fundamentale åpningsprinsipper, partianalyse og forvaltning av materiell fordel. Dette er uten sammenligning den beste nybegynnerboken jeg noensinne har lest. Jeg har selv store problemer med å formulere de mest elementære prinsippene som utgjør en sjakkspillers "operativsystem", så for meg var denne boken virkelig en åpenbaring.

Boken vil være til uvurderlig hjelp spesielt for skolesjakkklærere, men den er like godt egnet til selvstudium for helt ferske sjakkspillere selv om det vel ikke er så mange av NSBs lesere som faller inn under denne kategorien. Denne serien blir uten tvil det definitive innføringsverket om sjakk. Bravo!

Gewinnen mit der Spanischen Abtauschvariante av Andrew Soltis, Forlag: Rattman, Språk: Tysk, 116 sider

Dette er i sannhet en bok skrevet for hvit-spilleren, noe subttitelen "Fischer's Waffe" (Fischers våpen) røper allerede på omslaget. Soltis har ikke akkurat overanstrengt seg i sin søken etter gode systemer for svart; han finner det åpenbart mer "pedagogisk" å ta for seg en del mer eller mindre uviktige partieksempler og

bruke disse som dokumentasjon for avbyttevariantens foretreffelighet. Dette kan man forsåvidt tilgi, da man her søker å gi hvitspilleren tro på varianten. Hans mildt sagt overfladiske behandling av svarts viktigste alternativ til 5...f6, nemlig 5...Dd6 (Bronsteins trekk), gjør imidlertid boken noe mangelfull.

De to siste kapitlene tar for seg hvordan Bobby Fischer spilte varianten og Fischers comeback med den. Bakerst finner vi et forbausende ferskt partiutvalg (ukommentert) som skal supplere hovedkapitlene. Det er interessant å merke seg at svart scorer +8 = 15 - 4 i 5...Dd6-varianten. Videre er 5...Dd6 den eneste varianten som ikke ender med minst liten fordel til hvit i Keen og Kasparovs BCO (1.utgave).

Bokens beste trekk er at den forklarer den spanske avbyttevariantens posisjonelle særtrekk på en lett forståelig måte. Den store haken er at forfatteren er litt vel forelsket i hvits stilling. Boken anbefales først og fremst for spillere som er i stand til å foreta selvstendige analyser og vurderinger. Den bør ikke slukes rå!

Bobby Fischer: The \$ 5,000,000 Comeback av Nigel Davies, Malcolm Pein og Jonathan Levitt. Forlag: Cadogan Chess. Språk: Eng. 131 sider.

Så vidt jeg kan bedømme er dette boken man bør skaffe seg om man først skal kjøpe noen bok om "Århundredets revansjematch". Boken tar for seg alt av interesse både når det gjelder historisk materiale og selve matchbegivenhetene. Det eneste jeg har å utsette på denne boken er det faktum at forfattertrioen er alt for mild i sin kritikk av partiene. Her hevdes det blant annet at en match mellom Fischer (anno 1992) og Kasparov ville produsert en masse interessante partier. Jo'a, pappa.

Boken inneholder vel ingen store åpenbaringer

for de som fulgte matchen i norsk dagspresse, men allikevel et "must" for ethvert komplett sjakkbibliotek. Kjøp den!

Fischer - his Approach to Chess av Elie Agur. Forlag: Cadogan Chess. Språk: Engelsk. 276 sider.

Dette er en av de bedre sjakkbøker jeg har kommet over, og helt klart den beste boken om sjakklegenden Robert James Fischer.

Forfatteren har brukt tre år på å "avsløre" Fischers spillemåte og boken er barmhjertig fri for historier og rykter om Bobbys atferd utenfor turneringslokalene. Her er det det sjakktekniske og det sjakkpsykologiske som analyseres og presenteres på en glimrende måte. Foruten eksempler på Fischers geni, får vi et grundig innblikk i hans svake sider. Visste du at Fischer hadde en uimotståelig trang til å flytte g-bonden og at han hadde for vane å bukke i vinststillinger? At man nesten kunne forutsi hvilke stillinger han ville feile i? Her fremstilles såvisst ingen gud i menneskeskikkelse.

Boken kan også betraktes som en avhandling om midtspillet, med en original vri. Emner som timing, klarhet, begrensing av motstandernes muligheter og risiko skiller boken fra en rekke andre midtspillbøker, som gjerne har en tendens til å bli litt tørre og akademiske.

Boken er utgitt før comeback-matchen og tar for seg Fischers partier fram til 1972 (stedvis krydret med eksempler fra nåtidens GM'er). Denne boken må du skaffe deg!

How to play the King's Indian Attack av Angus Dunnington. Forlag: Batsford. Språk: Engelsk. 135 sider.

En forbausende god bok om kongeindisk i forhånd skrevet for hvitspilleren. Utgangspunktet for boken er å gi deg et repertoar med hvit som krever minimalt med teoristudier, da du stiller deg opp på samme måte uansett hva svart måtte foreta seg.

Dette er i høyeste grad en "forståelses-bok" med klare forklaringer av idéer og motiver

framfor endeløse varianter og partieksempler. De partiene som er, er både instruktive og godt kommentert (med ord!).

Dunnington tar for seg alle mulige svart-systemer, fortrinnsvis etter 1.Sf3 (med planen g3, Lg2, 0-0, d3 og e4), selv om det er endel partier som starter med 1.e4. Boken anbefales på det varmeste for alle spillere som har lyst til å tilegne seg et åpningsystem på en underholdende og smertefri måte. Et forfriskende bidrag til den ellers så middelmådige "How to play..."-serien.

Winning with the Bishops's Opening av Gary Lane. Forlag: Batsford. Språk: Eng. 148 s.

1.e4 e5 2.Lc4 regnes for relativt harmløst for svart, men en nærmere titt avslører at åpningen er forbausende rik på idéer og muligheter. Etter å ha gjennomgått boken ble jeg midt sagt overrasket over at ikke flere 1.e4-spillere benytter seg av dette systemet. Kanskje Kasparovs seier over Barejev i Linars vil forandre dette?

Boken appellerer vel neppe til den samme gruppen som Dunningtons bok, da hvit har adskillig mer å lære før han er rustet til å spille varianten. Men tendensen er den samme: Man presenteres for et system som ikke krever konstant vedlikehold og oppdatering, på en lett forståelig måte.

Selv om tittelen antyder at forfatteren er på hvits side, er han forbausende objektiv og han gjør ikke noe forsøk på å skjule svarts sterkeste fortsettelse. Boken er derfor like godt egnet for 1...e5-spillere, som gjerne tar litt for lett på de mer sjeldne hvitsystemene (m.a.o. alt som ikke er spansk).

Dunnington og Lanes bøker er gode eksempler på at de beste bøkene ikke nødvendigvis er skrevet av de beste spillerne. Tvert imot. Manglende renommé som spiller gjør at bøkene må selge på kvaliteten og ikke forfatterens navn. Flommen av vestrehandsarbeid fra kjente stormestere er som kjent økende.

forts. s. 40

Norges Grand Prix

I **PORSGRUNN GRAND PRIX** (avholdt 13. februar) gruppe B vant Torbjørn R. Hansen fra Remis, og på plassene 19 - 38 (som beklageligvis hadde falt ut i forrige nr. av NSb) kom disse: 19 J Dalen, Porsgr. 3 20 O Haugen, Porsgr. 3 21 T Løvseth, Arendal 3 22 T Petterson, Po. 3 23 E Lie, Po. 3 24 R Dahl, Po. 3 25 H Olsen, Tønsberg 2½ 26 M Wendelborg, Po. 2½ 27 F Eggerud, Caissa 2 28 P B Heidenstrøm, Po. 29 S Hatteland, Arendal 2 30 T Sæthra, Arendal 2 31 O Grønbech, Po. 2 32 O A Lie, Po. 2 33 J M Karlsen, Arendal 2 34 J V Dahle, Bø 1 35 P S Johansen, Po. 1 36 A Nordberg, Arendal 1 37 D Øverland, Arendal ½ 38 Ø Sæthre, Po. ½

ARENDALE GRAND PRIX

6. - 7. MARS

GRUPPE A

1 Einar Lauritzen, Kristiansand	1957	4
2 Tor Egil Førland, Kristiansand	1850	4
3 Helge Wessel, Kristiansand	1749	3½
4 Bjarte Leer-Salvesen, Kr.sand	3½ 5 Lars Even andersen, Porsgrunn	3 6 Leif Bjornes, Kr.sand
3 7 Helge Theting, Kragerø	3 8 Øystein R. Andersen, Stjernen	3 9 Kai Ørtoft, Kr.sand
2½ 10 Arild Johansen, Tønsberg	2½ 11 F O Johansen, Strømstad	2½ 12 A Forberg, Kragerø
2½ 13 O Ristesund, OSS	2½ 14 G Bue, Tønsberg	2½ 15 M Naustdalslid, ASKO
2½ 16 P O Andersen, Sjakkam.	2½ 17 T Selmer, Kongsberg	2 18 B Byklum, Kr.sand
2 19 B Zachariassen, Arendal	1½ 20 R Slettehaug, ASKO	1 21 F Hvamb, Kongsberg
1 22 A Engebråten, Kongsberg	½	

GRUPPE B

1 Harald Kvanmo, Tromsø	1427	5
2 Thorbjørn Engen, Skien	1475	4½
3 Jan Petter Leidland, Egersund	1390	4
4 Morten Jensen, Porsgrunn	3½ 5 Thorbjørn R. Hansen, Remis	3½ 6 Frank Johansen, Eidsvoll
3½ 7 Magnus Gregusson, Kr.sand	3½ 8 Øyvind Bakken, Porsgrunn	3½ 9 Tore Narvøy, Porsgrunn
3½ 10 Jan Svindahl, Sjakkam.	3 11 K Nygaard, Arendal	3 12 F Kodvåg, Kr.sand
3 13 S Engbråten, Arendal	3 14 V Angeltveit, Porsgrunn	3 15 K Brækkan, Remis
2,4 16 T V Jakobsen, Sarpsborg	2½ 17 L Evensen, Arendal	2½ 18 T A Sætra, Arendal
2½ 19 O Birkeland, Søgne	2½ 20 O K Fykerud Olsen, Porsgr.	2 21 A G Ravndal, Egersund
2 22 J Thorsen, Kragerø	2 23 J O Tvede, Arendal	2 24 J M Karlsen, Arendal
2 25 H Agiluz, Stjernen	2 26 J Ludvigsen, Porsgr.	2 27 T Petterson, Porsgr.
1½ 28 J Dalen, Porsgr.	1½ 29 R Jørgensen, Arendal	1½ 30 J V Dahle, Bø
1 31 Å Andersen, Bodø	1 32 H M Halvorsen, Arendal	1 32 I Uldal, Arendal
½		

STAVANGER GRAND PRIX

12. - 14. MARS

GRUPPE A

1 Per Ove Egeli, Stavanger	2158	+17 +03 +08 =02 +04 +07	5½
2 Arild Lauvsnes, Stavanger	2256	+14 +18 +04 =01 +07 +03	5½
3 Kjell Nilsen, Randaberg	1784	+10 -01 +11 +15 +05 -02	4
4 Hans K. Harestad, Randaberg	1989	+15 +09 -02 +12 -01 +08	4
5 Pål V. Hagesæther, Hauge	3½ 6 Pål Levang, Haugesund	3½ 7 Nina Hagesæther, Hauge	3 8
Knut J. Hjørnevik, Kvernevik	3 9 Lars A. Oldernes, Vadsø	3 10 Johannes Melkevik, Sevland	3
11 Ivar Danielsen, Stavanger	3 12 A Haugen, Randaberg	2½ 13 G Ferkingstad	2½ 14 A Harestad, Randaberg
2 15 B Leer-Salvesen, Kr.sand	2 16 O Sande, Randaberg	2 17 T Leer-Salvesen	Kr.sand
1 18 R Porter, Stavanger.	1.		

GRUPPE B

1 Ellen Hagesæther, Hauge	1526	+06 +17 +04 +14 -02 +05	5
2 Stian Auklend, Stavanger	1329	+18 +23 +05 =12 +01 =03	5
3 Svein M. Haug, Stavanger	1272	+24 -25 +26 +19 +12 =02	4½
4 Dagfinn Snarheim, Haugesund	4 5 Jan E. Johannessen, Randaberg	4 6 Jon H. Hognestad, Ganddal	4 7 Else Selsås, Hauge
4 9 Vidar Opnes, Haugesund	4 10 Jarle Viestad, Hauge	4 11 J P Leidland, Egersund	3½ 12 R Finjord, Øksfjord
3½ 13 S Ferkingstad, Sevland	3½ 14 G K Sandve, Hauge	3 15 I Finjord, Stav.	3 16 A Hagen, Stav.
3 17 M V Jensen, Stav.	3 18 P R Nappen, Haugesund	3 19 R Abootorabi, Stav.	3 20 H P Nøking, Haugesund
2½ 21 H Aguiluz, Stjernen	2½ 22 J Finjord, Stav.	2½ 23 P T Grashei, Sandnes	2 24 H Andersen, Kv.vik
2 25 M Munkejord, Sevland	2 26 T Baardsen, Kv.vik	1½ 27 A G Ravndal, Egersund	1½ 28 K Dimmen, Stav.
1 29 O Grashei, Sandnes	1 30 T G Tollaksen, Stavanger	1.	

STEINKJER GRAND PRIX

13. - 14. MARS

GRUPPE A

1 Jens B. Eilertsen, Steinkjer	2048	+04 +10 +05 =02 =03	4
2 Ove R. Holmen, Steinkjer	1792	+11 =05 +03 =01 =04	3½
3 Trond Støre, Arbeidernes	1865	+13 +07 -02 +09 =01	3½
4 Hugo Lande, Namsos	1693	-01 +14 +13 +07 =02	3½
5 Dag Madsen, Arbeidernes	3 6 Brynjar Høgnes, Steinkjer	3 7 Arild Monsøy, Trondhjems	2½
8 Asbjørn Støen, Tr.hjems	2½ 9 Ivar Viken, Namsos	2½ 10 Haavard Holmen, Steinkj.	2 11 Ø Ukkelberg, Arb.
2 12 R Ulvnes, Steinkj.	1½ 13 O Høe, Steinkj.	1 14 O Hansen, Hamarøy	½

GRUPPE B

1 Roald Arentz, Arbeidernes	1543	+16 =08 +11 +07 +02	4½
2 Rune Bjørseth, Stjørdal	1431	+12 +07 +15 +03 -01	4
3 Ketil Moen, Steinkjer	1404	+17 +13 +04 -02 +09	4
4 Håvar Akseth, Arbeidernes	1282	+19 +11 -03 +13 +06	4
5 Arne Sandnes, Steinkjer	3½ 6 Jon A. Stokkhaug, Stjørdal	3 7 Johan Langmo, Steinkjer	3 8
Paul I. Dahl, Namsos	3 9 Kjell Ove Blekken, Steinkj.	3 10 Odd Magnus Myrstad, Steinkjer	3 11
H Opeland, Steinkj.	2½ 12 A Tønne, Namsos	2½ 13 P A Myraunet, Frosta	2 14 O Snekkermo, Steinkj.
2 15 E Viken, Namsos	2 16 M Kjensbu, Levanger	2 17 Ø Gjerløw, Hamarøy	2 18 B I Tvete, Levanger
2 19 R Skogvold, Hamarøy	1½ 20 I Zubovic, Levanger	1½ 21 E Tønne, Namsos	0

OSS PÅSKE GRAND PRIX

2. - 4. APRIL

GRUPPE A

1 Einar Gausel, OSS	4½
2 Nikolai Engedal, OSS	4
3 Svein Erik Hansen, Hammerfest	3½

4 Thomas Bhandari, Drammen 3½ 5 Viggo Guddahl, OSS 3½ 6 Bror Thanke, Nordstrand 3½ 7 Jan Sontum, Stovner 3 8 Sheila B. Berntsen, Moss 3 9 Jukka Hautajärvi, Skovde 3 10 Leif Øggard, OSS 3 11 Øystein Dannevig, OSS 3 12 Per Gisle Svendsen, 1991 3 13 A Johansen, Tønsberg 2½ 14 A H. Berg, Bærum 2½ 15 J Thoresson, Strømstad 2 16 E Næss, Fredrikstad 2 17 G Stenersen, Stjernen 2 18 S Johnsen, OSS 2 19 P O Andersen, Sjakkam. 2 20 O Svendsen, ASKO 2 21 M Lømo, Fr.stad 22 F Johansen, Strømstad 1 23 J Szalai, ASKO 1.

GRUPPE B

1 Ingar Burchard, Hammerfest 4½
2 Roald Arentz, Arbeidernes 4½
3 Stian Hjøberg, OSS 4
4 Halfdan Akre-Aas, Røros 4 5 Finn Egeland, OSS 4 6 Jan P. Leidland, Egersund 4 7 Jan B. Wilsbevk, OSS 4 8 Thor Støre, OSS 4 9 Jan Arne Nyaas, Stjernen 3½ 10 Bjørn Salvesen, Røros 3½ 11 Roger Moen, OSS 3½ 12 G Bjugn, Fyllingsdalen 3 13 M Unnli, 1911 3 14 H B Skaar, Stjernen 3 15 B Havaas, Stjernen 3 16 K Trygstad, OSS 3 17 K Brækkan, Remis 3 18 O G Heitun, OSS 3 19 J Thuresson, Strømstad 3 20 H Akseth, Arb. 3 21 D Mena, Strømstad 3 22 G Bøe, Tønsberg 3 23 H Aguiluz, Stjernen 3 24 R T Andersen, Kr.sand 3 25 P Petterson, ASKO 3 26 J Svenske, Strømmen, 3 27 E Støre, OSS 2½ 28 J Ludvigsen, Fr.stad 2½ 29 T Hagen, Sjakkam. 2½ 30 L E Wærstad, Lillestrøm 2½ 31 B Bie, Hamar 2½ 32 D Lilleøren, OSS 2 33 J Olsen, Lillestrøm 2 34 S Lund, Røros 2 25 O R Gjerde, Sjakkam. 2 36 J Westby, Nordstrand 2 37 B Brenden, Elverum 2 38 I W Nordhaug, Åsane 2 39 P Haaland, Bergens 2 40 Per Tveten, Bærum 2 41 E Norberg, ASKO 2 42 M Svendsen, Lillestrøm 2 43 C Luna, OSS 2 44 N Langfeldt, OSS 2 45 G Einvik, Strømmen 2 46 A Hanshuus, Røros 2 47 T I Bjørklund, Stjernen 1½ 48 P I Berntsen, Moss 1½ 49 F Hova, Okval 1 50 E Vold, OSS 1 51 K Løvseth, NSF 1 52 M Lilleøren, OSS 1 53 E Ellingsrud, Nordstr. 1 54 K Foshaug, Sicil. 1 55 S Klausen, Bærum 1½ 56 A Flaata, OSS 0.

PÅSKESJAKKEN I VOLDA GRAND PRIX

3. - 4. APRIL

GRUPPE A

1 Tore Kolås, Trondhjems 2040 =04 +09 +10 +02 +06 4½
2 Øystein Dahle, Førde +03 +11 +05 -01 +04 4
3 Norleif Stuhaug, Førde 1247 -02 =10 +wo +07 +08 3½
4 Kjell Tore Sandum, Molde 3 5 Trond Nerland, Volda 3 6 Egil Arne Standal, Volda 2½ 7 Frode Mossestad, Førde 2½ 8 Kjell Moldskred, Hadar 2 9 Kjetil Aasen, Sandane 2 10 Ove Aalen, Førde 1½ 11 Jo Arve Repp, Volda 1½

GRUPPE B

1 Gisle Ytrestøl, Volda 1099 +06 +05 +02 +04 =03 4½
2 Einar Magne Øren, Volda 795 +04 +03 -01 +05 +06 4
3 Chriss Rune Nerland, Molde 3½ 4 Per B. Bratteberg, Ørsta 1½ 5 Karl Ove Standal, Ørsta 1 6 Martin Inge Standal, Ørsta 1½

GJØVIK OPEN HURTIGSJAKK

8. - 9. APRIL

1 Lars Hjelmås, Nordstrand 2252 +25 +18 +03 =02 +06 +05 +08 6½
2 Bjørn Erik Glenne, Nordstrand 2021 +08 +09 +16 =01 =05 +04 +06 6
3 Eirik T. Gullaksen, Bergen, 2306 +20 +04 =01 =16 +11 +07 +12 5½
4 Roar E. Flaten, Nordstrand 4½ 5 Petter G. Stokstad, OSS 4½ 6 Jan Sontum, Stovner 4½ 7 Kjell Yndesdal, Nittedal 4½ 8 Magne Svendsen, Lillestrøm 4 10 Jan Svenske, Strømmen 4 10 Roger Granum, Liunner 4 11 Ragnvald Monge, Ganddal 4 12 Bjørn P. Kristoffersen, Gjøvik 4 13 David Lilleøren, OSS 4 14 R Stenvold, Gjøvik 3½ 15 T Westvang, Stjernen 3½ 16 Rune Andersen, Strømmen 3 17 Roger Moen, OSS 3 18 A G Iversen, Lunner 3 19 B Bjerke, Strømmen 3 20 W Øverås, Ganddal 3 21 T Rindal, Gjøvik 3 22 S Martinsen, Asker 2½ 23 R Naal-

sund, Aalesund 2 24 A Pedersen, Sjakkam. 2 25 T V Jakobsen, Sarpsborg 2 26 Mikhail Lilleøren, OSS 2 27 Thomas Stene, Sjakkam. 1½ 28 M G Iversen, Gjøvik 1.

GJØVIK GRAND PRIX

10. - 12. APRIL

GRUPPE A

1 Alar Kangur, Estland 2232 +26 +13 +04 =06 =02 4
2 Øystein Dannevig, OSS 2313 +23 =05 +09 +08 =01 4
3 Sheila Barth Berntsen, Moss 2081 =22 +19 +05 =04 +09 4
4 Nils R. Grotnes, Gjøvik 3½ 5 Lars Hjelmås, Nordstrand 3½ 6 Kulaots Kaido, Estland 3½ 7 Trond Gabrielsen, Bergens 3½ 8 Magnus Carlsson, Sverige 3 9 Pål V. Hagesæther, Hauge 10 B E Glenne, Nordstrand 2½ 11 J B Wilsbeck, OSS 2½ 12 B Leer-Salvesen, Kr.sand 2½ 13 T Schamaun, OSS 2½ 14 E T Gullaksen, Bergens 2½ 15 M Henriksen, Gjøvik 2½ 16 R E Flaten, Nordstrand 2 17 J Sontum, Stovner 2 18 M Krakops, Latvia 2 19 P G Stokstad, OSS 2 20 G Børresen, Nodø 2 21 M Lilleøren, Stjernen 2 22 T W Hoem, Aalesund 1½ 23 A Johansen, Tønsberg 1½ 24 S Gabrielsen, Bergens 1½ 25 T Hegghammer, Narvik 1½ 26 T Søråas, Narvik ½.

GRUPPE B

1 Jan Svenske, Strømmen 1593 +04 +05 +02 =06 =03 4
2 Roger Granum, Lunner 1559 +09 +11 -01 +03 +06 4
3 Tarjei Leer-Salvesen, Kr.sand 1527 +18 +13 +07 =02 =01 3½
4 Bjørn Bie, Hamar 3½ 5 Roar Naalsund, Aalesund 3½ 6 Wilhelm J. Øveraas, Ganddal 3 7 David Lilleøren, OSS 8 Bjørn Brenden, Elverum 2½ 9 Ragnvald Monge, Ganddal 2½ 10 Dag Kåre Slemmen, Gjøvik 2½ 11 B Kristoffersen, Gjøvik 2 12 T Rindal, Gjøvik 2 13 T V Jakobsen, Sarpsborg 2 14 J K Myrene, Trysil 2 15 F Hvamb, Kongsberg 2 16 S Martinsen, Asker 1½ 17 Roger Moen, OSS 1 18 J R Moberg, Rena ½

GRUPPE C

1 Herberto Aguilur, Stjernen =02 +08 +12 +03 =05 4
2 Lars M. Krogseth, Lilleham. 1106 =01 +13 +04 +06 =03 3½
3 Jarle Viestad, Hauge 1103 +11 +07 =06 =01 +02 3½
4 Kolbjørn Brækkan, Remis 3½ 5 Mikhail Lilleøren, OSS 3½ 6 Thor Dannevig, OSS 3 7 Ida Lahlum, Gjøvik 3 8 Bård Mæhlum, Lilleham. 3 9 Stian Christensen, Lilleh. 3 10 Jonny Mikaelson, Gjøvik 3 11 H A Walheim, Gjøvik 2 12 F Ø Ottesen, Gjøvik 1½ 13 E Flensborg, Løten 1½ (16 deltagere)

SØGNE GRAND PRIX HURTIGSJAKK

18. APRIL

GRUPPE A

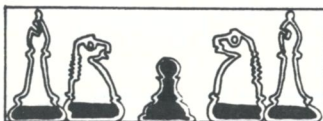
1 Arild Lauvsnes, Stavanger 2282 +11 +03 +02 +06 +10 +09 6
2 Knut H. Storland, Randaberg 1995 +07 +05 -01 +10 +06 -03 4
3 Per Ove Egeli, Stavanger 2101 +10 -01 +08 -06 +07 +02 4
4 Leif Bjornes, Kr.sand 3½ 5 Helge Wessel, Kr.sand 3½ 6 Roy Bjerkelund, NSF 3 7 Helge Theting, Kragerø 3 8 Kai Ørtoft, Kr.sand 3 9 Pål Andreassen, Kr.sand 2½ 10 Jan T. Hansen, Kr.sand 2 11 Lasse Aass, Evje 1½

GRUPPE B

1 Ole Ingarth Karlsen, Søgne +09 +05 =04 =02 +03 +06 5
2 Bjarte Leer-Salvesen, Kr.sand 1644 +12 =03 +05 =01 +06 +04 5
3 Oddmund Sande, Randaberg 1724 +11 =02 +08 +04 -01 +05 4½
4 Anders Forberg, Kragerø 3½ 5 Terje Torgersen, Evje 3 6 Kenneth Bjørkhaug, Søgne 3 7 Knut Johannessen, Mandal 3 8 Tore Narvøy, Porsgr. 3 9 Morten Jensen, Porsgr. 3 10 John Torkelsen, Kr.sand 2 11 G Kirkesola 1 12 A Haugjord, Kr.sand 0.

GRUPPE C

1 Hans M. Halvorsen, Arendal	+18 +08 +04 +05 +02 +03	6
2 Freddy Kodvåg, Kr.sand	+20 +10 =03 +06 -01 +07	4½
3 Josef Thorsen, Kragerø	1206 +14 +13 =02 +04 +05 -01	4½
4 Tore Løvseth, Arendal	4 5 Geir Hamre, Mandal	4 6 Håkon Helmersen, Søgne
4 7 Kolbjørn Brækkan, Remis	4 8 Jan M. Karlsen, Arendal	3½ 9 Pål-Thore Grashei, Sandnes
3½ 10 Kurt Øiestad, Arendal	3 11 E Torgersen, Evje	3 12 V Angeltveit, Porsgr.
3 13 O Grashei, Sandnes	2 14 O Birkeland, Søgne	2 15 S I Austerå, Sandnes
2 16 I V Frivoll, Arendal	2 17 H Kaya, Arendal	2 18 A Nordberg
1 19 K Bjelland, Søgne	1 20 K Hollum, Sandnes	1.

forts. fra side 35:

New Ideas in the Four Knights av John Nunn.
Forlag: Batsford. Språk: Engelsk. 128 sider.

Jeg har lyst til å begynne med å si at Nunns bøker stort sett er ubrukelige for vanlige spillere, da han som regel beskjeftiger seg med talløse varianter framfor generelle forklaringer. Svakheten med dette er selvfølgelig at (uunngåelige) feil i de lange analysene ofte resulterer i at stillingen må revurderes fullstendig.

Firespringer-systemet har hatt en liten oppblomstring først og fremst pga. Shorts suksesser, men jeg mener fortsatt at åpningen er relativt tannløs. Det faktum at eksperten Short ble stående til tap etter ni trekk mot Piket i EM, og at Piket (med svart) senere syltet Nunn med samme variant burde i seg selv være nok til å mistenkeliggjøre åpningen.

Som vanlig byr Nunn på en rekke fascinerende varianter, men som helhet er boken ingenting å juble over. Den gjør først og fremst sin nytte som bakgrunnsmateriale for egne analyser. Langt ifra Nunns beste prestasjon som forfatter.

The Complete French av Lev Psakhis. Forlag: Batsford. Språk: Engelsk. 272 sider.

Dette er vel boken mange turneringsspillere har ventet på: En fullstendig "up to date" bok om fransk først og fremst beregnet på eksperten.

Som tittelen antyder er dette mer av et oppslagsverk enn en instruksjonsmanual. Psakhis tar sikte på å være 100% objektiv, og i motsetning til Watson prøver han ikke på å skape noen illusjon om at svart kan utligne ubesværet i alle varianter. Hvert kapittel innledes med en generell forklaring av idéene for begge parter. Disse er for såvidt svært hjelpsomme, men forutsetningen er at man allerede er noenlunde bevandret i denne åpningen.

Forfatteren er stort sett grundig i det han tar for seg nesten alle tenkbare fortsettelser i de forskjellige franske variantene, men jeg synes nok at han tar litt for lett på Steinitz-varianten (1.e4 e6 2.d4 d5.3.Sc3 Sf6 4.e5) og 3...Le7 i Tarrasch-varianten. Ellers oppfyller vel boken alle de nødvendige kriterier til å kunne funnere som "Fransk-Bibel".

Norsk Schakblad

anno 1920

"Vor ældste "lærebok" i schak.

"Den første nordiske lærebok i schak utkom i Viborg i 1773 under tittel "Underretning om skak-spil, uddragen af Philidor". Forfatteren var den berømte franske komponist og schakmester Philidor, som forbauset datiden ved at spille to partier i blinde, og som bl.a. hævdede at bønderne var de viktigste brikker i spillet.

Henvend seksti aar senere kommer den første norske lærebok, - om man da tør bruke saa stort et ord. I Kristiania utkom 1830 "Anvisning til at spille schach, dam og gnaveller vechsel-spil". Bokens format staar i passende forhold til sidetallet; paa 16 sider faar man et indblik i de tre nævnte spil, og schakken er betænkt med det samme antal sider som gnaven, nemlig 7 s. hver. At der da ikke kunde gis synderlig anvisning til at bli mester i spillet, sier sig selv; men man maa jo huske paa at forfatteren hadde faa kilder at øse av. Det som boken har at meddele om schak blir hovedsagelig en betragtning over de enkelte brikkers værdi og veiledning i den kraftigste bruk av dem.

Om schakspillet faar vi høre at "det er et behageligt tidsfor- driv, saameget mere, som man intet over, men kun udsættes

for den ubehagelighed at blive overvunden", og for at kunde spilles det "utfordres stor op- merkksomhed og megen efter- tanke".

"Bønderne eller "fodgænger- ne" have den laveste rang, men udføre ikke destomindre store bedrifter, naar de anføres godt" At rokere kaldes at "toq- vere ", d.v.s. kongen ombyt- ter sin plads med et taarn, som endnu ikke er rykket, saa at han gjør to skridt, og gaar lige imod taarnet tæt op til samme". (* antagelig trykfeil for roqvare). "Dronningen marscherer over tværs fra rude til rude, og saa langt man behager, naar hun finder pas- sage aaben."

Det er ikke alle lærebøker som har vært heldig, naar de skal forklare springerens bevæg- elser for en nybegynder. Hel- ler ikke vor bok er synderlig grei:

"Cavaillierne eller sprin- gerne springe 3 ruder, incl. at tælle fra den første, som de marschere ud fra, og til den sidste, som de marschere paa, nemlig fra den sorte rude til paa den hvide, og fra den hvide til paa den sorte, ikke i lige linie, ei heller som løb- erne paa tværs, men i form af fjerdeparten af en cirkel, altsaa marschere de over alle figurer."

Og "man maa især betjene sig

af disse springere i begyndel- sen at spillet, fordi de da lade sig bruge med større held end ved enden af spillet; thi det er afgjort, at 20 springere alene ikke kunne gjøre kongen mat".

Om taarnene gjælder det at "man betjener sig sjelden af dem, før der er skeet adskil- lige attaqver og nederlag". En bonde som har naadd det 8de felt, faar en "capitains værdig- het, og kan brukes "som til- forn de bedste figurer, hvilke maaskee kan være tabt i sla- get, skulde det endog være dronningen selv". Men bonden maa kun ombyttes med en av "de i bataillen tabte figurer".

Hvorledes skal man saa gaa frem for at bli en habil spiller? Man faar da vite at "maaden at spille schach beroer meget paa spillerens phantasie, idet spil- lerne bruge snart denne snart hiin spillemaade, saa det lader sig ei vel forklare med ord, men øvelse er heri den bedste læremester. De spille fornem- melig bedst, der gaee løs på deres fiende, stræbe at gjøre schach, berøve ham hans bedste tropper, og paa alle maader svække ham, saa han ikke kan trække sig ud av schach". (...)"

T. Aalheim, medarbeider

Ser man det. I neste nummer skal vi kanskje avsløre hem- meligheten om de 3 slags schach, om vi finner plass.

Forbundsnytt

Redigert av Johs. R. Kjekken

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 Oslo 5

Tlf. 22 15 12 41
Fax 22 71 00 07

Bankgiro 6011.05.33090
Postgiro 0809 5124748

Kontortid man.: 09.00-18.00
tir.-fre.: 09.00-15.00

Generalsekretær: Johs R.Kjekken

Forbundets medlemsavgift 1993 gjennom klubb: Senior: Kr 160,- Junior/Kadett (født 1973-1979): Kr 80,- Lille-og miniputt (født 1980 og senere): Kr 40,-. Direkte medlemskap koster det dobbelte. Medlemskapet inkluderer NSB fritt tilsendt.

PRESIDENT: Ivar Brede Lie (Grane og Hattfjelldal SK), Bregneveien 7, 8680 Trofros, tlf/fax: (087) 81 106

VICEPRESIDENT: Tore Høe Løvaas (Arbeidernes), Udbyesgt. 3A, 7030 Trondheim, tlf. (07) 52 72 64 p / 59 36 23 a, fax (07) 59 28 86 a

KASSERER: Kai-Roger Johansen (Sjakkam.) Ammerudhellinga 48, 0959 Oslo Tlf. 22 25 77 00 p / 22 46 47 70 a

TURNERINGSSJEF: Øistein Magnussen (Asker SK), Øvre Gjellumvei 30, 1380 Heggedal, tlf. 66 79 68 39 p / 22 96 03 01a.

All post til forbundet, dets utvalg og komiteer adresseres til forbundskontoret.

NSFs kongress 1993

Denne er den 72. i rekka og vil finne stad på Statens bibliotek- og informasjons-høyskole, Dælenenggt. 26 i Oslo, laurdag 3. juli kl. 11.00. Innkalling er sendt alle klubbar og kretsar.

NSFs valgkomite 1993 tar nå fatt på arbeidet sitt fram til kongressen i juli. Har du gode forslag, eller om du vil vere med og gjere ein jobb for norsk sjakk og vil ha eit verv, ta kontakt med komiteformann Øystein Brekke (Gjøvik SK), tlf. 61 18 09 67 p / 61 07 55 00a

Det er NSFs kongress i Oslo i juli som skal bestemme kven som skal arrangere NM i 1995, og NSF har allereide mottatt søknad frå Namsos Sjakkklubb. I 1994 er det Drammen SK som skal stå for arrangementet.

Grand Prix 1993-94

NSFs sentralstyret har vedtatt at samanlagtpremiar og avgifter for den nye Grand Prix-sesongen, som startar med tre turneringar under Gausdal Sjakkfestival i slutten av juli, vil bli dei same som i inneværande sesong. Avgifter til NSF: Kr. 30 for senior og kr. 15 for junior.

Samanlagtpremiar:

Klasse Mester: 10.000 - 5.000 - 2.500 - 1.500.
Klasse 1, 2, 3 og 4: 3.000 - 1.500 - 1.000.

Nye kretsdommarar

Etter innstilling frå Reglementsutvalget har NSF's sentralstyre autorisert Leif Gulliksen, SK Stjernen i Oslo og Omegn Sjakkrets i Oslo og Omegn Sjakkrets og Hans Olav Lahlum, Gjøvik SK i Hedmark og Oppland Sjakkrets som kretsdommarar i norsk sjakk.

Frå NSF's eliteutvalg

NSF's elitegrupper for 1993 er nå endeleg uttatt og bekrefta, og består av følgjande: NSF's elitegruppe: GM Simen Agdestein, OSS, IM Ivar Bern, Bergens, IM Rune Djurhuus, Akademisk, IM Einar Gausel, OSS, Eirik Gullaksen, Bergens, IM Jonathan Tisdall, Nordstrand og IM Berge Østenstad, Asker. NSF's elitegruppe kvinner: Sheila Berntsen, Moss, WIM Ingrid Dahl, Asker og Sylvia Johnsen, OSS. Kandidat elitegruppe: Øystein Dannevig, OSS, Frode Elsness, Sarpsborg, Atle Grønn, OSS, Erik Fossan, Stavanger, Roy Fyllingen, Fyllingsdalen og Pål Røyset, Tromsø.

Elo-komiteen

melder at for å vere sikker på at ei turnering skal kome med på neste offisielle Elo-liste som skal stå i neste nr. av Norsk Sjakkblad, må Elo-rapporten vere sendt til NSF innan den 1. juni.

NSFU-nytt

Redigert av Hugo Østerberg

Ny kretsleder

Buskerud har fått ny kretsleder: Trond Julin, Ambolten 17, 3031 Drammen. Tlf: 03-738250.

Kadettlandslagsgruppa 1993

Ovennevnte består av : Kenneth Gvein, Leif Erlend Johannessen og Kristian Trygstad, alle OSSU, Pål Vegard Hagesæther, Hauge SKU, Lars Løver, Fredrikstad SSU og Bjarte Leer-Salvesen, Kristiansand SKU.

NM for juniorlag 1993

NSFU savner fremdeles arrangør til mesterskapet som er terminfestet til helgen 10-12/9.

Nordisk Mesterskap for skolelag

Sandnes videregående skole, Rogaland, er uttatt til å representere Norge i klassen for videregående skoler som skal spilles på Island. Norgesmesterene for hhv. barne- og ungdomsskolelag, Fjellhamar (Akershus) og Bø (Hordaland), er kvalifisert til å forsvare de norske farger i sine respektive klasser når mesterskapet finner sted i Finland på høstparten.

NSF SØKJER ARRANGØRAR:

Det åpne NM i hurtigejakk 1994
(8-9. januar).

Det åpne NM 1994 (4-10/4)

Nord-Norsk Mesterskap 1994
(20-23/5).

VM for ungdom

går av stabelen i Bratislava, Slovakia dagene 17-30/7. Fra Norge deltar som følger:
JU14: Ingerid W. Nordhaug, Åsane SKU.
JU16: Nina Hagesæther, Hauge SKU. JU18: Ellen Hagesæther, Hauge SKU. GU12: John Flemming Christenson, Nordstrand SKU. GU14: Kenneth Gvein, OSSU. GU16: Pål Vegard Hagesæther, Hauge SKU. GU18: Helge Nordahl, Bærum SKU.

EM for ungdom

spilles i Szombathely, Ungarn i tidsrommet 25/6-6/7 med følgende norske deltagere:
GU12: Daniel Hersvik, Fana SKU. GU14: Leif Erlend Johannessen, OSSU. GU16: Bjarte Leer-Salvesen, Kristiansand SKU. JU16: Gro Ferkingstad, Sevland SKU

Ny sivilarbeider!

Ny sivilarbeider ved forbundskontoret er Sven Harberg. NSFU er dermed velsignet med to sivilarbeidere inntil Hugo Østerberg dimitterer i slutten av mai. Sven skal nå tjenestegjøre i over 1 år med kontorarbeid og telefonsvaring, til beste for norsk ungdomssjakk.

NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

Frenningsvei 3, 0588 OSLO 5,
Tlf: 2215 12 41,
Telefax: 22 71 00 07.
Bankgiro: 6090.09.51208
Postgiro: 0803 2 037349

Leder: Kai Ingolf Johannessen,
Fjellvn. 4C, 1470 Lørenskog.
Tlf. 67 97 00 67p

Medlemsorgan: "Førsteraden" kommer ut med seks nummer i året. Abonnement for ikke-medlemmer: kr. 50,-.

Terminliste for NSF samt NSFUs hovedarrangement

Pr. 28. april 1993

Dato	Arrangement	NGP	Arrangør
VÅREN 1993			
22/5	Follo Open Tidshandicap, Ski utenfor Oslo		Ski SK
29-31/5	Nord-Norsk Mesterskap 1993 i Alta		Alta SK
28-31/5	Veteran/senior-turnering på Gausdal		SK Jarl
29-31/5	Karmøy Grand Prix	GP	Hauge SK
29-31/5	Akademisk Sjakklubb's Pinseturnering 1993	GP	Akademisk SK
6/6	Fredrikstad GP Hurtigsjakk	GP	Fr.stad SS
11-13/6	Rosecupen Grand Prix i Molde	GP	Molde SK
12-13/6	Isbjørnsjakken 1993, hurtigsjakk i Hammerfest	GP	Hammerfest SK
4-10/7	Landsturneringa - NM i sjakk 1993 i Oslo		SK Stjernen
9/7	NM i lynsjakk i Oslo		SK Stjernen
GAUSDAL SJAKKFESTIVAL 1993 (Obs! NY DATO)			
24/7-8/8	Peer Gynt International (GM-turnering)		SK Jarl
24-30/7	Peer Gynt International (GM-turnering)		SK Jarl
30/7-1/8	Skei NGP	GP	SK Jarl
1/8-8/8	Gausdal International (GM-turnering)		SK Jarl
2-6/8	Peer Gynt Open	GP	SK Jarl
7-8/8	Jarl Cup, hurtigsjakk	GP	SK Jarl
HØSTEN 1993			
20-22/8	Nordstrand Master Grand Prix	GP	Nordstrand SK
20-22/8	Vadsøsjakken Grand Prix	GP	Vadsø SK
27-29/8	Tønsberg Grand Prix 1993	GP	Tønsberg SK
3-5/9	Skjærgården Grand Prix i Mandal	GP	Mandal SK
3-5/9	Sjusjøsjakken 1993		Lillehammer SS
4/9	SJAKKENS DAG 1993		Lokale arr.
4/9	Ope Møre og Romsdal-mestersk. i lynsj. i Molde	GP	Møre og R. SK
5/9	Ope Møre og Romsdal-m.skap i hurtigsj. i Molde	GP	Møre og R. SK
10-12/9	NM for juniorlag (NSFU)		Arr. søkes
17-19/9	Fredrikstad Master Grand Prix	GP	Fr.stad SS
24-26/9	Det åpne Rogalandsmesterskapet på Karmøy	GP	Hauge SK
24-26/9	Kalottturneringen 1993	GP	Hammerfest SK
24-26/9	Fosnacupen i Kristiansund	GP	Kr.sund SK
25/9	Asker-Schladden, hurtigsjakk	GP	Asker SK
1-3/10	4-landskamp for jr.-kd. & 4-landskamp for jenter (foreløpig dato)		Moss/NSFU
2-3/10	Eidsvoll Grand Prix	GP	Eidsvoll SK
8-10/10	KM-helg, kretsmesterskap for lag NSF		Kretser NSF
9-10	KM for lag i Møre og Romsdal		Møre og R. SK
22-24/10	KM for ungdom individuelt (NSFU)		Lokale arr.
30-31/10	Kristiansand Open 1993	GP	Kr.sand SK
30-31/10	Vålerturneringen (invitasjonsturnering)		Våler SK
6-7/11	Seriesjakk		Lokale arr.
12-14/11	Stjernen Grand Prix i Oslo	GP	SK Stjernen
12-14/11	Bergen GP	GP	Bergens SK
19-21/11	NM for ungdom individuelt (Skolesjakk-NM) (NSFU)		Kr.sand SKU
26-28/11	Sandefjord Grand Prix	GP	SK Caissa
4-5/12	Seriesjakk		Lokale arr.

VÅREN 1994

8-9/1	Det åpne NM i hurtigsjakk	GP	Arr.søkes
22-23/1	Seriesjakk Lokale arr.		
4-6/2	NM for jenter (NSFU)		Arr.søkes
5-6/3	Seriesjakk		Lokale arr.
12-13/3	KM for skolelag (NSFU)		Arr.søkes
19-20/3	Seriesjakk		Lokale arr.
4-10/4	Det åpne NM 1994	GP	Arr.søkes
15-17/4	NM for skolelag (NSFU)		Arr.søkes
22-24/4	KM-helg, individuelt kretsmesterskap NSF		Kretser NSF
12-15/5	NM-lag finale		Arr.søkes
20-23/5	Nordnorsk mesterskap 1994		Arr.søkes

Bestemmelser: Turneringer der arrangøren er tilsluttet NSF og det er deltakere fra mer enn to klubber, og som arrangeres i tilknytning til helligdager, skal godkjennes av NSF. Hovedfrist for godkjenning av turneringer som skal arrangeres i tidsrommet januar-juni er 1. mai året før, for turneringer som finner sted i tiden juli-desember er hovedfristen 1. november året før.

Løsninger på kombinasjonene fra s.23:

1) 1.Lb6+! Kxe6 2.Dd5+ Kd7 3.Df5+ matt.
Fra Nimzowitsch's Norgesturné. Overraskende nok gikk hvit hen og tapte partiet etter at han overså denne matten.

2) 1.Txb8+! Kxb8 2.Dxe5+! 1-0 Etter 2.fxe5 leder 3.Tf8+ til matt. Det første offeret var for å narre kongen inn i fengselet på sisterad.

3) 1.Txh6! Kth6 2.Dxf6+ Kh7 3.Td1! Kg8 1-0. Sort orket ikke vente på 4.Th1 som matter. Vanskeligst å få øye på her, er faktisk den stille tilbaketrekningen Td1.

4) 1...Lf8! En meget uventet innledning på de avgjørende taktiske manøvrene - hvits dronning har store problemer. 2.Db3 2.Da5 Lb4 3.Db5 Dc8 4.Da4 Lxc3 og sort vinner springer. 2...Da6! 0-1 Truslene i a6-f1-diagonalen vinner for mye materiell: 3.Dxb8 (3.Dd1 Txc3+) 3...Tb4+ 4.Sb5 Txb5 5.Dxb5 Dxb5+ som vinner.

5) 1.Lg5! Truer Sxf6+ etterfulgt av et gjennombrudd på h6. 1...Tc6 1...Dd6 2.Sxf6+ gxf6 3.Lxh6 Tg4 4.Lf4+ vinner. 2.Sxg7!! Kxg7 2...Txg7 3.Txh6+ Kg8 4.Dh3 Kf8 5.Th8+ Tg8 (5...Sg8 6.Lxd8) 6.Te1! og intet forsvar duger mot 28.Dh6 matt. 3.Lxh6+ Kh8 4.Lf8 1-0 På 4...Sh7 5.Txh7+ Kxh7 6.Dh3+ blir det matt i neste.

6) 1.Lb5!! [Spilt på intuisjon; noe som er fornuftig rent praktisk sett. Variantene er svært innviklede, men gir god taktisk trening, og er et realistisk eksempel på hvor komplisert et offer kan være.] 1...Dxb5? [Sort kollapser. Mye mer hardnakket var 1...axb5! 2.Txd7! (2.Sd5 b6 3.Lxb6 Dxd5 4.La7+ Kc8) Txd7 5.Da8+ Kc7 6.Dc8+ (6.Dxe8?? Tdl+! og ...Dxe8.) Kd6 7.Dxe8 og nå: 7...Se5? 8.Lf4 Dxb6 (8...Te7 32.Sc8+) 9.Dxe5+ Kc6 10.De6+ vinner hvit. Bedre er: 7...Se7 8.g6! som truer Lf4+, Df7+. 8...Tc7 truer matt. 9.Lf4+ Kc5 (9...Ke6 10.Df7+ matt.) og nå:
A) 10.b4+ ser godt: 10...Kxb6 11.Le3+ Ka6 12.Da8+ eller 10...Kd4 12.Dd8+ Sd5 13.Lxc7, men 10...Kxb4! er OK, da 11.Lxc7?? taper pga. Dxe8. Selv om sorts stilling er meget passiv, har han stadig irriterende taktiske motrusler mot e8 og c2, som det i kampens hete er lett å glemme.

B) Bedre er 10.Da8!! Sd5 (10...Dxb6 11.Le3+ og 10...Kxb6 11.Le3+ taper begge umiddelbart) 11.Sxd5 Kxd5 12.Dg8+ fremtvinger et vunnet sluttspill, f. eks.

B1) 12...Kd4 13.c3+ Kd3 14.Lxc7 Dxc7 15.Kd1 Dd7 16.Df7 Dd6 17.Dxg7 og Dd4+.

B2) 12...Kc5 13.Df8+ Kb6 (På 13...Kd5 vinner 14.Dxf5+ og på 13...Kd4 14.c3+ kommer vi over i 12...Kd4-var.) 14.Le3+ Ka5 (14...Ka6 15.Da8+ matt.) 15.Da3+ matt.] 2.Sxd7+ Txd7 3.Dxb5 axb5 4.Txd7 og hvit vant lett.

Turnerings- informasjon

SS = spillested
SA = startavgift
PP = pengepremier
PI = påmelding/info
F = fremmøtetidspunkt
r = runder
gr = grupper

20. - 23. mai: NM-lag finale

SS: Vetre Hotell- og konferansesenter i Asker.

22. mai: Follo Open Tidshandicap

SS: Vevelstad Ungdomsskole. 9 r. Handicap-system med samlet tid 30 min. 1 gr. SA: 100/50. 1/3 premiering. F: 9.45.

PI: Jan Sørgerd tlf. 09 88 90 02.

29. - 31. mai: Nord-Norsk Mesterskap

SS: Øytun Folkehøyskole, Alta. 6 r. 2t/40 tr, 1 t/20 tr. 1 t/resten. Gr.inndeling iflg. reglement for NNM. SA: 250/150. PP i seniorklassene. F: 8.00. Innkv. m/hjelpensjon på spillestedet: 325,- dobbeltrom pr. døgn. Tillegg enkeltrom: 25,-.

PI: Innen 24. mai til Karl J. Knutsen tlf. 084-36827p/084-37655a, eller Jan A. Hammari 084-31305p/084-31300a.

29. - 31. mai: Karmøy Grand Prix

SS: Torvastad Aktivitetshus. 6 r. 90min/40 tr, 30 min/15 tr, 30 min resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 220/150/100. PP: A: 1400/900/600, B: 900/700/500. Innkv.: På spillestedet (maks 25 pers.) med full pensjon for kr. 350,- (egen sovepose). F: 11.30. PI: Øyvind Selsås (innkv.) tlf. 04-839486 p, Per Hagesæther 04-714744 a

29. - 31. mai: ASKOs pinseturnering

SS: Vilhelm Bjerknes hus, Universitetet i Oslo. 6 r. 2t/40 tr, 30 min/15 tr, 30 min resten. 3 gr. skille ved 1750 og 1250. SA: 220/120/70. PP: A: 1500/1000/500, B: 800/500/300, C: 800/500/300. F: 9.15. PI: Svanhild Grimstad og Benny Braude tlf. 22 10 33 58 og Henrik Sjøel 22 32 11 17 p / 63 80 76 14 a.

28. - 31. mai: Seniorsjakk på Gausdal

Info: Arnold Eikrem, tlf. 22 67 95 20

6. juni: Fredrikstad Grand Prix

SS: Folkets Hus. 6 r. 30 min pr spiller pr parti 2 gr. o/u1500. SA: 175/100. PP: A: 1200/700/400, B: 800/500/300. F: 9.30.

PI: Innen 4/6 til Lars Sæther tlf. 09-377577 eller Helge Jansson tlf. 09-338708.

11. - 13. juni: Rosecupen Grand Prix

SS: Knausen Hotell og Motell i Molde. 6 r. 90 min/40tr, 30 min/15 tr, 30 min/resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 250/180/120. PP: A:1200/700/ 500, B: 700/500/300. F: 18.30. PI: Innen 9. juni til Harald Isachsen tlf. 072-53822 a/ 072-55584 p eller Marice Goddard 072-44167.

12. - 13. juni: Isbjørnsjakken 1993

SS: Musikkhuset i Hammerfest. 6 r. 45 min pr spiller pr parti. 1 gr (m/klassevis premiering). SA: 200/100. PP: A: 800/500/300, B: 600/400/200 m/forbeh. om 30 delt. Innkv.: Gratis på Musikkhuset/overnatting privat. PI: Svein Erik Hansen, tel. 084-12562 p.

4. - 10. juli: Landsturnering i Oslo

9. juli: NM i lynsjakk i Oslo

24. juli - 8.aug.: Gausdal Sjakkfestival

24. - 30. juli: Peer Gynt International

GM-turnering

30. juli - 1. aug.: Skei Grand Prix

1. - 8. august: Gausdal International

GM-turnering

2. - 6. august: Peer Gynt Open

7. - 8. august: Jarl Cup (GP hurtigsjakk)

Norges Grand Prix

KLASSE MESTER

1 Gausel Einar Johan OSS	99
2 Djurhuus Rune Akademisk	88
3 Lauvsnes Arild Stavanger	85
4 Øgaard Leif OSS	76
5 Hansen Svein E. Hammerfest	61
6 Egeli Per Ove Stavanger	58
7 Nordahl Helge Bærum	51
8 Fossan Petter Asker	49
9 Leer Salvesen Bjarte Kristiansand	46
10 Lauritzen Einar Kristiansand	43
11 Moen Ole Christian OSS	39
12 Myrvold Torben Arbeidernes	37

KLASSE 1

1 Hansen Svein E. Hammerfest	73
2 Leer Salvesen Bjarte Kristiansand	61
3 Andersen Lars Even Porsgrunn	53
4 Lauritzen Einar Kristiansand	52
5 Lømo Markus Fredrikstad	51
6 Sontum Jan Stovner	50
7 Danke Bror Nordstrand	48
8 Parr Erik Nittedal	48
9 Jæger Frode Bull Arbeidernes	47
10 Bhandari Thomas B. Drammen	46
11 Sandum Kjell T Molde	45
12 Sørgerd Jan Ski	43

KLASSE 2

1 Leer Salvesen Bjarte Kristiansand	94
2 Ristesund Odd OSS	64
3 Rabben Andreas G. OSS	60
4 Forberg Anders Kragerø	60
5 Rekkedal Fredrik Stovner	59

Sammenlagtstillingen pr. 30. april 1993:

Følgende turneringer er tatt med etter forrige oversikt: Arendal GP, Stavanger GP, OSS Påske GP, Påskesjakken i Volda GP, Det Åpne NM, Søgne GP.

Vi mangler fortsatt rapport fra Olav Trygvason GP (tross purring), dessuten fra Steinkjer GP, Gjøvik Open og Gjøvik GP.

6 Gabrielsen Stig Bergens	57
7 Unnli Matti 1911	57
8 Bjørknes Espen Stavanger	47
9 Myrene Jon Kåre Trysil	42
10 Byklum Bjørnar Kristiansand	40
11 Taoushanis Zenon Stavanger	37
12 Wilsbeck Jan B. OSS	36

KLASSE 3

1 Jensen Morten Porsgrunn	77
2 Hagesæther Ellen Hauge	75
3 Kjorsvik Gunnar Kristiansund	69
4 Moen Roger OSS	66
5 Haugen Tormod Porsgrunn	62
6 Leidland Jan Petter Egersund	61
7 Egeland Finn OSS	54
8 Arentz Roald Arbeidernes	49
9 Digernes Dag Fyllingsdalen	45
10 Burchard Ingar Hammerfest	39
11 Bjørseth Rune Stjørdal	39
12 Hansen Torbjørn R. Remis	39

KLASSE 4

1 Kjorsvik Gunnar Kristiansund	90
2 Brækkan Kolbjørn Remis	72
3 Dahl Torbjørn Aure	61
4 Auklend Stian Stavanger	57
5 Bjørseth Rune Stjørdal	56
6 Ferkingstad Sjur Sevland	52
7 Thorsen Josef Kragerø	46
8 Tømte Aksel Lunner	43
9 Gregusson Magnus Kristiansand	40
10 Westvang Tore Stjernen	35
11 Levang Pål Haugesund	34
12 Albert Alf T. Kristiansand	33